

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

**SHRI DHOKESHWAR COLLEGE,
TAKALI DHOKESHWAR**

Tal :- Parner, Dist. :- Ahmednagar. 414304 (M.S.)

☎ (Off.): 02488- 282414 (Fax) 02488-282800

**Certificate Courses in the Academic Year -2017-18 to 2021-22
Student List, Syllabus, Certificate, Report
Index**

Sr. No	Name of the certificate Courses	Page No
Year 2021-2022		
1	Certificate Programme in Beekeeping -winter and Summer	
	a) Student List	03
	b) Syllabus	04-19
	c) Course Report	20
	d) Certificate	21
2	Online Certificate Course -C- Language Programming	
	a) Student List	22
	b) Syllabus	23
	c) Course Report	24
	d) Certificate	25
Year 2020-2021		
1	Certificate Programme in Beekeeping -winter and Summer	
	a) Student List	26-27
	b) Syllabus	28-43
	c) Course Report	44-46
	d) Certificate	47
2	Online Certificate Course -C- Language Programming	
	a) Student List	48
	b) Syllabus	49
	c) Course Report	50
	d) Certificate	51

2019-2020		
1	Political Journalism a) Student List b) Syllabus c) Course Report d) Certificate	52 53-55 56 57
2	Travel and Tourism. a) Student List b) Syllabus c) Course Report d) Certificate	58 59-61 62 63
2018-2019		
1	Tally ERP-9 a) Student List b) Syllabus c) Course Report d) Certificate	64-65 66-69 70 71
2	Communication Skills in English a) Student List b) Syllabus c) Course Report d) Certificate	72 73-74 75 76
3	Political Journalism a) Student List b) Syllabus c) Course Report d) Certificate	77-78 79-81 82 83
4	Travel and Tourism a) Student List b) Syllabus c) Course Report d) Certificate	84 85-87 88 89

Year 2021-2022

1. Certificate Programme in Beekeeping -winter and Summer

a) Student List

 Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University Dnyangangotri near Gangepur Dam, Nashik, Pin Code-422222, Maharashtra(India) https://ycmou.digitaluniversity.ac/					
Blank Mark List For Certificate Programme in Beekeeping - Winter(with Credits) - Distance Education-2020 Pattern - Certificate Programme in Beekeeping - Winter For May/June 2022 Study Center : SHRI DHOKESHWAR COLLEGE (51215), TAKAKI DHOKESHWAR ,Tal- PARNER, TAKALI DHOKESHWAR , AHMEDNAGAR, Parnar, Ahmednagar Pin: 414304					
Course Name: Certificate Programme in Beekeeping -Theory (GEN171)		Lectures-Theory CA		(Max Mark: 20 Min Mark: 8)	Count of Student: 19
Sr. No.	Seat Number	PRN	Student Name	Marks	Total
1	HC149000070	2021017002203372	ARTI WABLE RAMRAO		
2	HC149000071	2021017002203685	BARVE ANITA SHANKAR		
3	HC149000072	2021017002203654	BARVE BHARTI RAVSAHEB		
4	HC149000073	2021017002179263	BHOR TANUJA RAVSAHEB		
5	HC149000074	2021017002179255	BORHUDE VAISHNAV BALASAHEB		
6	HC149000075	2021017002179286	GAJARE SHUBHANGI BALASAHEB		
7	HC149000076	2021017002179247	GORADE AKANKSHA GORAKSH		
8	HC149000077	2021017002203662	JADHAV KAVITA DEVRAM		
9	HC149000078	2021017002203677	KADNAR RUPALI POPAT		
10	HC149000079	2021017002203325	KSHIRSAGAR SIDDHI SANTOSH		
11	HC149000080	2021017002179271	LONDHE RAHUL SANJAY		
12	HC149000081	2021017002203317	NARAD MANALI DHONDIHBAU		
13	HC149000082	2021017002203302	NARAD SNEHAL NANABHAU		
14	HC149000083	2021017002203333	NARAD VAISHNAVI DEVIDAS		
15	HC149000084	2021017002203646	RAUT SATVIK SOPAN		
16	HC149000085	2021017002179294	SAID POOJA GULAB		
17	HC149000086	2021017002203356	WALUNJ NISHANT JAYSING		
18	HC149000087	2021017002203364	ZAWARE PALLAVI VILAS		
19	HC149000088	2021017002203341	ZAWARE SAKSHI SHARAD		

Seal	Signature of Examiner
	Date
Instruction 1. While entering the marks, please ensure a clear, legible hand-writing, without any scratches or over-writing. 2. In case of scratches, over-writing or corrections, please re-write the marks separately with your signature. 3. Use English number while entering the marks. 4. Usage of whiter is strictly prohibited.	

अनुक्रमणिका

१. केंद्राचा परिचय	३
२. शिक्षणक्रमाविषयी.....	४
२.१ शिक्षणक्रमाची गरज	
२.२ शिक्षणक्रमाची उद्दिष्टे	
२.३ शिक्षणक्रमाची संरचना	
२.४ अध्ययन पद्धती	
२.५ कालावधी	
२.६ माध्यम	
२.७ श्रेयांक	
३. मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C149)	६
३.१ अभ्यासक्रम	
३.२ प्रवेश पात्रता	
३.३ शिक्षणक्रम शुल्क	
३.४ पुनर्नोंदणी	
३.५. मूल्यमापन प्रक्रिया	
४. नोंदणी प्रक्रिया	९
५. संपर्कसत्र आराखडा	१०
६. अभ्यासकेंद्रे	१२
७. विभागीय केंद्रे	१५
८. विशेष सूचना / संपर्कासाठी	१६

विद्यापीठाचा परिचय

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाची स्थापना शासनाच्या २० व्या कलमान्वे १ जुलै १९८९ साली करण्यात आली.

सामान्य माणसापर्यंत उच्च, तंत्र आणि व्यवसायिक शिक्षण पोहचविणे. त्यासाठी दूरशिक्षण आणि अत्याधुनिक संज्ञापन तंत्रज्ञानाचा वापर करून नवनवीन उपक्रमांद्वारे जास्तीत जास्त लोकांना शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात आणणे व विद्यापीठला लोक विद्यापीठाचा दर्जा प्राप्त करून देणे असा आहे. विद्यापीठाचे ब्रीदवाक्य 'ज्ञानगंगा घरोघरी' आहे.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे कार्यक्षेत्र संपूर्ण महाराष्ट्र राज्य असून या विद्यापीठाची ८ विभागीय केंद्रे अमरावती, औरंगाबाद, मुंबई, नागपूर, नाशिक, पुणे, कोल्हापूर आणि नांदेड या ठिकाणी कार्यरत आहे. या विद्यापीठाची २००० पेक्षा जास्त अभ्यासकेंद्रे असून दरवर्षी साधारणपणे ६.५० लाख विद्यार्थी मुक्त विद्यापीठाचा फायदा घेत आहे. विद्यापीठ शेतकरी, सेनादल, पोलीस, बंदिवान, घर कामगार, दिव्यांग, सफाई कामगार, औद्योगिक कामगार, सुरक्षा रक्षकांसाठी विशेष उपक्रम राबवीत आहे.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचा जगातील मेगा युनिवर्सच्या यादीत समावेश असून या विद्यापीठाला असोशिएशन ऑफ कॉमनवेलथ युनिवर्सिटी या संस्थेकडून सन २०१९ मध्ये 'क्वॉलिटी ऑफ लाईफ' हे प्रतिष्ठेचे पारितोषिक प्राप्त झाले आहे. तसेच २००२ मध्ये 'अॅवार्ड ऑफ एक्सलन्स डिस्टन्स लर्निंग एक्सपिरिअन्स' हे पारितोषिक कॉमनवेलथ ऑफ लर्निंग कॅनडा या संस्थेतर्फे देण्यात आलेला आहे.

१. केंद्राचा परिचय

सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्र

सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्राची स्थापना व्यवस्थापन मंडळाच्या ठरावानुसार डिसेंबर २०१० मध्ये करण्यात आली. शिक्षणापासून वंचित विशेष लक्ष्यगटांसाठी सामान्य, तांत्रिक, व्यावसायिक आणि रोजगार भिमुख शिक्षणक्रम उपलब्ध करून देणे, तसेच विशेष लक्ष्यगटांकडे आत्मसात असलेली कौशल्ये तपासून प्रमाणित करून certify करणे. या उद्देशाने सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्राची स्थापना करण्यात आली.

सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्राने रस्ते परिवहन व सुरक्षा प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम, ग्राम रोजगार सेवक प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम, सुरक्षा रक्षक प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम, सुरक्षा अधिकारी प्रगत प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम शेतकरी उत्पादक कंपनी व्यवस्थापन प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम, मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम असे व्यवसाय व रोजगारभिमुख शिक्षणक्रम विकसित केलेले आहे.

२. शिक्षणक्रमाविषयी

या अभ्यासक्रमाच्या माध्यमातून सर्वसाधारण शेतकरी, आदिवासी ग्रामीण युवक, युवती, महिला व बेरोजगारांना मधुमक्षिकापालन विषयाची सविस्तर शास्त्रीय माहिती मिळेल. कृषी व वन क्षेत्रात कार्यरत असणारा अधिकारी वर्ग, कौशल्य कामगार व शेतकरी यांना मधुमक्षिकापालनाची संकल्पना, कार्यप्रणाली व सेवा सुविधा, आर्थिक व्यवस्थापन, समस्या व उपाय योजना याबद्दल माहिती प्राप्त होईल. त्याशिवाय कृषी उत्पादकता वाढविण्यासाठी मधमाश्यांचे महत्त्व यासंबंधी विशेष माहिती मिळेल. हा शिक्षणक्रम पूर्ण केल्यानंतर स्वयंरोजगारातून आर्थिक विकास साध्य करून घेता येतो त्यासंबंधी माहिती मिळेल.

२.१ शिक्षणक्रमाची गरज

- आर्थिक व्यवस्थेतून मोठ्या प्रमाणात फायदा होण्यासाठी शेतकऱ्यांच्या एकीकरणाची गरज आहे. पिकांच्या परंपरागीकरणासाठी मधुमक्षिकापालनाची गरज व त्यातून पीक उत्पादनात वाढ ही संकल्पना रुजवता येईल. त्यामुळे मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाचा उपयोग शेतकरी वर्गास तसेच तरुण पिढीस होणार आहे.
- मधुमक्षिकापालन हा शेतीपूरक व्यवसाय आहे व कृषी विकासात पाळीव मधमाश्यांची कशी गरज आहे हा संदेश पोहचविता येईल.
- शेतकऱ्यांने आपल्या शेतात मधुमक्षिकापालन करून जास्तीत जास्त पीक उत्पन्न मिळवता येते व मधही प्राप्त करून घेता येते. हे मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाच्या माध्यमातून ज्ञान प्राप्त करून घेता येईल.
- या शिक्षणक्रमाच्या माध्यमातून राज्यातील सर्व शेतकऱ्यांना मधुमक्षिकापालनाचे कौशल्य प्राप्त करून घेता येईल. अधिकाधिक शेतकऱ्यांनी हा शिक्षणक्रम पूर्ण केल्यास त्यांच्या उत्पन्नात निश्चितच वाढ होण्यास मदत होईल व कृषी मालाची प्रतवारी त्यांना चांगली प्राप्त होईल.
- बेरोजगार व भूमिहीन आदिवासी बांधवानी मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर मध उद्योगातून आर्थिक प्राप्ती करू शकतील.

२.२. शिक्षणक्रमाची सर्वसाधारण उद्दिष्टे

- नवीन पिढीला मधुमक्षिकापालनाचे महत्त्व समजावून देण्यासाठी या शिक्षणक्रमाचा उपयोग होईल.
- पर्यावरणाचा समतोल राखण्यासाठी मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र या शिक्षणक्रमाची मदत होईल.
- पीक उत्पादनात मधुमक्षिकापालन हा घटक समाविष्ट करून घेतल्यास कृषी उत्पादकतेत वाढ हे उद्दिष्ट साध्य करणे शक्य होणार आहे व पुढील हरितक्रांतीचे स्वप्न साकारता येईल.
- मधुमक्षिकापालनाचे कौशल्य प्राप्त करून मध उद्योगातून मधुक्रांतीचे स्वप्नही साकारता येईल.
- मधुमक्षिकापालन व्यवसाय पर्यावरणस्नेही असल्यामुळे पर्यावरण विकासाबरोबर आर्थिक विकासाही घडवून आणता येईल.

२.३. शिक्षणक्रमाची संरचना

मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रमातील अभ्यासक्रमाची मांडणी पुढीलप्रमाणे करण्यात आली आहे.

मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम - C149

सांकेतांक	अभ्यासक्रम	श्रेयांक
GEN171	मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम – पाठ्यपुस्तिका	६
GEN172	मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम – कार्यपुस्तिका	२

२.४. अध्ययनपद्धती

ज्या विद्यार्थ्यांना दररोज महाविद्यालयात जाऊन शिक्षण घेता येत नाही तसेच अध्ययन करण्यासाठी पूर्ण वेळ देता येत नाही, अशा विद्यार्थ्यांसाठी मुक्त विद्यापीठाने स्वतंत्रपणे अध्ययन पद्धती विकसित केली आहे. त्यात पुढील घटकांचा समावेश आहे.

१. स्वयं-अध्ययनाधिष्ठित इ. पुस्तके
२. तज्ज्ञ प्राध्यापकांचे संपर्कसत्रात मार्गदर्शन
३. अध्ययन कालांतर्गत मूल्यमापनाची सोय
४. आवश्यक तेथे प्रात्यक्षिकांची संधी
५. आभासी वर्गाची (Virtual Class Room) वेब रेडिओ यशवाणी उपलब्धता
६. दृकश्राव्य केंद्र

या अध्ययन पद्धतीत विद्यार्थ्यांना केवळ अभ्यासक्रमाचा तपशील न देता, त्यावरील अध्ययन पुस्तकांचा संच E-Book स्वरूपात देण्यात येतो. प्रवेश शुल्कातच ही अध्ययन पुस्तके देण्यात येतात व ती विद्यार्थ्यांला स्वतःकडे कायम ठेवता येतात. ही स्वयं-अध्ययन E-Book पुस्तके अन्य पाठ्यपुस्तकांपेक्षा निराळ्या पद्धतीने लिहिलेली असतात. ह्या पाठ्यपुस्तकात एका वाचनात समजावून घेता येईल, अशा प्रकारे विषयांची छोट्या छोट्या घटकांत विभागणी केलेली असते. उदा., उदाहरणे, आलेख, चित्रे, इत्यादींच्या सहाय्याने विषयांची मांडणी सुबोधपणे करण्यात येते. ह्या पुस्तकांची छपाई विद्यार्थ्यांचे अध्ययन सुलभपणे व्हावे या दृष्टीने करण्यात आलेली असते. जर त्याला काही प्रश्न सोडविता आले नाही, तर त्याने पुन्हा तो भाग पुन्हा वाचून उत्तरे मिळवावयाची असतात. एवढे करूनही काही प्रश्नांची उत्तरे मिळू शकले नाहीत, तर ते प्रश्न नोंदवून ठेवावेत व अभ्यासकेंद्रावरील संपर्कसत्रात मार्गदर्शक प्राध्यापकांशी (समंत्रक-Counsellor) चर्चा करून त्याची उत्तरे मिळविता येतात. विद्यार्थ्यांला आपल्या सोयीच्या ठिकाणचे अभ्यासकेंद्र निवडता येते. या अभ्यासकेंद्रावर प्रत्येक अभ्यासक्रमासाठी सामान्यतः सुट्टीच्या दिवशी वा कार्यालयीन वेळेनंतर संपर्कसत्रे घेण्यात येतात त्या-त्या विषयातील तज्ज्ञ मार्गदर्शक ह्या संपर्कसत्रात विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करतात. मात्र हे मार्गदर्शन केवळ व्याख्यानांच्या स्वरूपाचे असत नाही. मार्गदर्शकाकडून विद्यार्थ्यांच्या प्रश्नांची/शंकांची उत्तरे मिळविणे, कठीण विषयावर चर्चा-परिसंवाद घडवून आणणे, अंतर्गत मूल्यमापनाच्या माध्यमातून आपल्या प्रगतीविषयी विद्यार्थ्यांला माहिती घेता येते. म्हणून संपर्कसत्रांना विद्यार्थ्यांनी उपस्थित राहावे.

विद्यार्थ्यांने वरील सर्व अध्ययन सुविधांचा जास्तीत जास्त उपयोग करून घेऊन स्वतःची अभ्यास पद्धती तयार करावी. आपल्याला मिळणारा वेळ लक्षात घेऊन मिळणाऱ्या वेळेचा नियोजनपूर्वक उपयोग करावा. केवळ पाठांतराद्वारे केलेला अभ्यास हा खरा अभ्यास नसून विषयांचे सुस्पष्ट आकलन होणे व त्याचा योग्य ठिकाणी उपयोग करता येणे हे चांगल्या अभ्यास पद्धतीचे मर्म आहे. त्यामुळे प्रात्यक्षिके व सराव यांवर भर देऊन विद्यार्थ्यांने अभ्यास करावा अशी अपेक्षा आहे. अभ्यासकेंद्रामध्ये कौशल्यावर आधारित असणाऱ्या प्रात्यक्षिकांचे आयोजन केले जाते.

२.५. कालावधी

हा शिक्षणक्रम ६ महिने कालावधीचा आहे. परंतु जास्तीत जास्त २ वर्षात पूर्ण करता येईल. २ वर्षांनंतर नोंदणी संपुष्टात येईल.

२.६. माध्यम

सदर अभ्यासक्रम हा मराठी माध्यमामध्ये उपलब्ध राहिल.

२.७. श्रेयांक

सामान्यतः एका अभ्यासक्रमासाठी विद्यार्थ्यांला ३० ते ३५ घड्याळी तासांचा वेळ लागतो. मुक्त शिक्षणपद्धतीत या अध्ययनतासांचे मापन 'श्रेयांक' च्या परिमाणात केले जाते. ३० ते ३५ अध्ययनतासांचा अभ्यास म्हणजे १ श्रेयांक. या अभ्यासात अध्ययन पुस्तकांचे वाचन, टिपणे काढणे, मनन-चिंतन करणे, प्रश्नोत्तरे लिहिणे, संपर्कसत्रातील मार्गदर्शन, इत्यादींचा समावेश आहे.

आठ श्रेयांकांचा म्हणजेच २०० ते २२५ अध्ययन तासांचा एक अभ्यासक्रम असतो. मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमासाठी एकूण ८ श्रेयांकांचा अभ्यास पूर्ण करावा लागतो. ६ श्रेयांकांचा बौद्धिक व २ श्रेयांकांचा प्रात्यक्षिक पूर्ण करावा लागतो.

३. मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम (C149)

३.१ अभ्यासक्रम

पाठ्यपुस्तिका (GEN171)

घटक क्र- १	मधमाश्यांच्या प्रमुख प्रजाती व जीवनपद्धती
घटक क्र- २	मधुमक्षिकापालनासाठी लागणारे आवश्यक साहित्य व तांत्रिक माहिती
घटक क्र- ३	फुलोरा स्रोत दर्शिकेच्या अभ्यासातून मध उद्योग विकास
घटक क्र- ४	फुलातील मकरंदापासून मध निर्मिती व मधाचे प्रकार
घटक क्र- ५	पर्यावरण साक्षरतेतून मधमाश्यांचे संवर्धन व संगोपन
घटक क्र- ६	भरघोस व दर्जेदार कृषी उत्पादनासाठी मधुमक्षिकापालन
घटक क्र- ७	आग्या मधमाशी संवर्धनातून सदाहरित मधुक्रांती
घटक क्र- ८	मधमाशी-वनस्पती सहजीवनातून मध उद्योग विकास
घटक क्र- ९	मधमाश्यांचे रोग, शत्रू व त्यावरील उपाय
घटक क्र- १०	देश-विदेशातील मधमाश्यापालन

कार्यपुस्तिका (GEN172)

प्रात्यक्षिक क्र- १	मधमाश्यांच्या प्रमुख प्रजातींचा तुलनात्मक अभ्यास
प्रात्यक्षिक क्र- २	कामकरी व नर मधमाशी यांची बाह्यरचना व त्यांच्या कार्याचा परिचय करून घेणे
प्रात्यक्षिक क्र- ३	मधमाशी जीवनक्रम अभ्यासणे
प्रात्यक्षिक क्र- ४	मधुमक्षिकापालनासाठी लागणाऱ्या साहित्याची ओळख व उपयुक्तता अभ्यासणे
प्रात्यक्षिक क्र- ५	मधमाश्यांच्या वसाहतींचे निरीक्षण करतांना घ्यावयाची दक्षता
प्रात्यक्षिक क्र- ६	मधुबनातील निरीक्षणांच्या नोंदी व त्यानुसार कार्यवाही
प्रात्यक्षिक क्र- ७	वसाहत विभाजनाचे तंत्र अभ्यासणे
प्रात्यक्षिक क्र- ८	मध उद्योग निर्मित उत्पादने प्राप्त करून घेण्याचे तंत्र
प्रात्यक्षिक क्र- ९	मधपेट्यांचे स्थलांतर करतांना घ्यावयाची काळजी
प्रात्यक्षिक क्र- १०	पाळीव मधमाश्यांसाठी पूरक आहाराचे महत्त्व
प्रात्यक्षिक क्र- ११	पीक परागीकरणासाठी मधपेट्या स्थापीत केल्यानंतर येणाऱ्या अडचणी व त्यावरील उपाय

३.२ प्रवेश पात्रता

- १० वी उत्तीर्ण किंवा मुक्त विद्यापीठाची पूर्व परीक्षा उत्तीर्ण
- वयाची १८ वर्षे पूर्ण

३.३ शिक्षणक्रम शुल्क

विद्यापीठ शुल्क : रु.१००/- (ऑनलाईन)
अभ्यासकेंद्र शुल्क : रु. ६००/- (अभ्यासकेंद्रावर भरावे)
एकूण शिक्षणक्रम शुल्क : रु. १५००/-

मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C149) शुल्क विवरण तक्ता :

अ. क्र.	शुल्काचे शीर्षक	शुल्क
(A)	मुक्त विद्यापीठ हिस्सा	९००
1	शिक्षणक्रम नोंदणी शुल्क	१००
2	शैक्षणिक शुल्क	४००
3	परीक्षा/ मूल्यमापन व प्रमाणपत्र	३००
4	केंद्र विकसन व परिरक्षण	१००
(B)	अभ्यासकेंद्राचा हिस्सा	६००
1	अभ्यासकेंद्र प्रमुख	१००
2	संयोजक	१००
3	मार्गदर्शक प्राध्यापक	२५०
4	सहाय्यक	७५
5	शिपाई	५०
6	अभ्यासकेंद्रासाठी जागा वर्ग खोल्या, संगणक, इंटरनेट, किरकोळ खरेदी, स्टडी सेंटर, किरकोळ खर्च, आदर, आतिथ्य	२५
	एकूण शुल्क रु.	१५००

३.४ पुनर्नोंदणी

३.४.१ मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम ६ महिने कालावधीचा आहे. परंतु सदर शिक्षणक्रम जास्तीत जास्त २ वर्षात पूर्ण करता येईल.

३.४.२ प्रक्रिया :

- नोंदणीची मुदत संपल्यानंतर विद्यापीठ शुल्क भरून परत नोंदणी करता येईल.
- पुनर्नोंदणी फी ९००/- रु. प्रत्येक बौद्धिक आणि प्रात्यक्षिक अभ्यासक्रमासाठी शुल्क रु. १५०/- एवढ्या रक्कमेचे चलन बँकेत भरावे.

३.५ मूल्यमापन प्रक्रिया

संकेतांक	शिक्षणक्रम	श्रेयांक	परीक्षा	किमान	कमाल	बौद्धिक/ प्रात्यक्षिक	किमान	कमाल
GEN171	मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम	२	अंतिम परीक्षा	४०	१००	अंतिम परीक्षा	३२	८०
						अंतर्गत चाचणी परीक्षा	८	२०
GEN172	शिक्षणक्रम	६	प्रात्यक्षिक	-	-	बहिस्थ	१७	५०

शिक्षणक्रम उत्तीर्ण होण्यासाठी बौद्धिक परीक्षेमध्ये १०० पैकी ४० गुण आणि प्रात्यक्षिक परीक्षेमध्ये ५० पैकी १७ गुण स्वतंत्रपणे मिळवणे आवश्यक आहे. अंतिम परीक्षेच्या निकालासाठी अंतर्गत आणि बहिस्थ दोन्ही परीक्षांचे एकत्रित गुण धरले जातील.

४. नोंदणी प्रक्रिया

- १) विद्यार्थ्यांनी विद्यापीठाने निर्धारित केलेल्या ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेप्रमाणे नोंदणी प्रक्रिया पूर्ण करावी.
- २) ऑनलाईन नोंदणी प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर मिळालेली पावती अभ्यासकेंद्रावर दाखवून आपला प्रवेश निश्चित करावा.
- ३) nondani@ycmou.digitaluniversity.ac
- ४) प्रवेशासाठी प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस प्रथम प्राधान्य देण्यात येईल.
- ५) विद्यार्थ्यांसाठी ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया १ जुलै २०२१ पासून सुरु होईल.

५. संपर्कसत्र आराखडा

C-149 मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम

संपर्कसत्र क्र.	दिनांक	वार	वेळ	संपर्कसत्र
1	10/10/2021	रविवार	11.00 ते 2.00	प्रथम संपर्कसत्राचे उद्घाटन आपल्या परिसरातील मान्यवरांच्या हस्ते, अभ्यासकेंद्र फलकाचे उद्घाटन. मुक्त विद्यापीठ म्हणजे काय? याविषयी माहिती देणे. मुक्त शिक्षणपद्धत, पारंपारिक आणि मुक्त शिक्षणपद्धतीतील फरक, परीक्षा पद्धत, संपर्कसत्र म्हणजे काय? याविषयी माहिती देणे. आयोजक आणि विद्यार्थ्यांना संपर्कसत्र आराखड्याचे वितरण, ई-बुक डाउनलोड करण्याबाबत मार्गदर्शन (एकापेक्षा अधिक शिक्षणक्रम असल्यास प्रथम संपर्कसत्र सगळ्यांसाठी समान असेल)
2	17/10/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	मधमाश्यांच्या प्रमुख प्रजाती त्यांची जैविक वैशिष्ट्ये व उपयुक्तता, सातेरी जातीच्या वसाहतीतील विविध घटकांची माहिती, कामानुसार कामकरी मधमाश्यांचे वर्गीकरण अभ्यासणे.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मधमाश्यांच्या प्रमुख प्रजातींचा तुलनात्मक अभ्यास.
3	24/10/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	मधमाशीपालनसाठी लागणाऱ्या साहित्यांचा अभ्यास, निसर्गातील सातेरी मधमाश्यांच्या वसाहती पकडण्याचे कौशल्यांचा अभ्यास, वसाहतीची तपासणी आणि निगा कशी ठेवावी याविषयी अभ्यास, वसाहतीचे विभाजन पद्धतीचा अभ्यास, तातडीची व कृत्रिम राणी मधमाशीच्या पैदाशीचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	राणी, कामकरी व नर मधमाशी यांच्या बाह्यरचना व कार्याचा परिचय करून घेणे याविषयीचा अभ्यास.
4	31/10/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	फुलोऱ्याचा अभ्यास हा मध उद्योग विकासासाठी कसा आवश्यक आहे याचा अभ्यास, पाळीव मधमाश्यांपासून आर्थिक लाभ कसा होतो याविषयी माहितीचा अभ्यास करणे.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मधमाशी जीवनक्रम अभ्यासणे.
5	14/11/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	फुलांतील मकरंदापासून शुद्ध मध निर्मितीचा अभ्यास, पाळीव मधमाश्यांपासून मध काढण्याच्या पद्धतीचा अभ्यास, मधाचे प्रकार व मधाचे प्रमुख स्रोताचा अभ्यास, सदाहरित मधुक्रांती आणि त्यासाठी मधमाश्यांचे महत्त्व व जंगली मधमाश्यांच्या संवर्धनासाठी मधुसाक्षरतेची गरज याविषयीचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मधुमक्षिकापालनासाठी लागणाऱ्या साहित्याची ओळख व उपयुक्तता अभ्यासणे.
6	21/11/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	परागीकरण पिकांची गरज याचा शास्त्रीय अभ्यास, मधमाश्यापालनातून भरघोस पीक उत्पादन, मधमाश्यांचे अस्तित्व धोक्यात कसे? हा अभ्यास, पाळीव मधमाश्यांशिवाय शेती व्यवसाय तोट्याचा व मधमाशी विकास कार्यक्रम यांचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मधमाश्यांच्या वसाहतीचे निरीक्षण करतांना घ्यावयाची दक्षता अभ्यासणे.

7	28/11/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	परागीकरण पीक संजीवक-कसे? शास्त्रीय माहिती घेणे, मधमाश्यापालन व्यवसायाला पूरक परिस्थितीचा अभ्यास, पाळीव मधमाश्या व पीक उत्पादनातील वाढीचा अभ्यास, व्यावसायिक पिकांत मधमाश्यांचे महत्त्व समजावून घेणे व मधुवनस्पतींच्या फुलोऱ्याचा काळ समजावून घेणे याविषयीचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मधुवनातील निरीक्षणांच्या नोंदी व त्यानुसार कार्यवाही समजावून घेणे.
8	5/12/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	पर्यावरणस्नेही मधमाशी शास्त्रीय माहिती, अमृततुल्य मधाचा लाभ, मधमाशी शत्रू नसून मित्र-उदाहरणासहित समजावून सांगणे, कृषी संजीवक मधमाशी, मधमाशीच्या डंखापासून बचाव व मध काढण्याची शास्त्रीय पद्धतीचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	वसाहत विभाजनाचे तंत्र अभ्यासणे.
9	12/12/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	उपासमार टाळण्यासाठी निसर्गाचा आदर, मधुवनस्पती व पिकांचे महत्त्व, मोहोळांचे संवर्धन व संगोपन, वृक्षलागवड सुखी जीवनाची गुरुकिल्ली, जैवविविधतेतून शाश्वत पर्यावरण विकास, आधुनिकीकरणामुळे मधमाश्यांच्या अस्तित्वाला धोका व वृक्ष लागवडीतून मधमाश्यापालन व्यवसायाचा विकास अभ्यासणे.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मध उद्योग निर्मित उत्पादने प्राप्त करून घेण्याचे तंत्र अभ्यासणे.
10	19/12/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	जिवाणूमुळे पिलावळीला होणारे रोग व मानवाच्या हिंसक कृतींचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मधपेट्यांचे स्थलांतर करतांना घ्यावयाची काळजी अभ्यासणे.
11	26/12/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	भारतातील मधमाश्यापालन व्यवसाय अभ्यास, मध उत्पादनाचे प्रमुख स्रोत अभ्यासणे, मधमाशीपालन व्यवसाय विकास मार्गदर्शन व विदेशातील मधमाश्यापालन व्यवसायाचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	पाळीव मधमाश्यांसाठी पूरक आहाराचे महत्त्व अभ्यासणे.
12	2/1/2022	रविवार	11.00 ते 12.30 (प्रात्यक्षिक)	मधुमक्षिकापालन उपक्रमास भेट, पीक परागीकरणासाठी मधपेट्या स्थापित केल्यानंतर येणाऱ्या अडचणी व त्यावरील उपाय अभ्यासणे.
13	02/01/2022	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	अंतर्गत चाचणी परीक्षा बौद्धिक २० गुण.

आयोजित संपर्कसत्राच्या दिवशी शासकीय सुट्टी किंवा सन आल्यास तो अभ्यासक्रम पुढील संपर्कसत्राच्या दिवशी पूर्ण करून घेणे.

६. अभ्यासकेंद्रे

Certificate Programme in Beekeeping Skill (C149)

Sl. No.	Name of Study Centre	Study Centre Code	Detailed address of Study Centre	Name of the Coordinator of Study Centre	Email ID of the Coordinator of Study Centre	Mobile number of the Coordinator of Study Centre
1.	Krishi Vigyan Kendra, Nashik	5416A	Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Dnyangangotri, Near Gangapur Dam, Govardhan Shiwar, Nashik, 422222	Mr. Hemraj Rajput	kvknashik@rediffmail.com	9422773602
2.	College of Management, Khamgaon	1392A	Behind St. Anns School, Shelgaon (U), Shegaon Road, Khamgaon, 444303	Mr. S. P. Jadhav	ycmou1392a@gmail.com	9960965566
3.	Adv.M.N.Deshmukh Arts, Science And Commerce College, Rajur ,Tal-Akole,Dist-A.Nagar	51214	Dr.B.S. Deshmukh	Prof. N. R. Lahamage	mndcollegerajur@gmail.com	9325747700
4.	Dr Rafiq Zakaria College For Women Aurangabad	21257	Navkhanda Palace Jublee Park Bhadkalgate, VIP Rosd, 431001	Dr. Bushra	collegetalwan@gmail.com	9561633144
5.	Netaji Subhashchandra Bose College Of Agriculture, Markhel	85198	A/P- Markhel, Nanded- Bidar Road, 431718	Mr. Ajinath Waghmode	nsbagrimarkhel@gmail.com ajinath63@gmail.com	9665116571 8767930174
6.	College of Agriculture, Selu.	87139	Lokmangal Nagar, Raigad Corner,, Parbhani Road, 431503	Prof. Vaibhav Lipne	krushimahavidyalaya selu@gmail.com	8007697263
7.	Dr. Vithalrao Vikhe Patil Foundation's College Of Agriculture	51213	Wadgaon Gupta, Viladghat, P.O.- Midc	Dr. H. L. Shirsat	hlshirsat@gmail.com	8554990236
8.	Dr. Gangadharrao Pathrikar College Of Agriculture, Pathri	21255	At/Post -Pathri Tq- Phulambri Dist- Aurangabad, 431111	Mr.	gpbscagri2015@gmail.com	
9.	College Of Agriculture, Babhulgaon	54392	At Babhulgaon Post Bhatgaon Tal Yeola Dist Nashik, Patoda Road, 423401	Dr. S. D. Mhaske	principal@abyeola.com	9823026809
10.	Poojya Sane Guruji Vidya Prasarak Mandal's K. V. Patel College Of Agriculture, Shahada.	5511A	Shahada. Dist- Nandurbar., Khetia Road,, 425409	Dr. S. R. Chaudhari	princi_agri@rediffmail.com drappasrc@gmail.com	9767487304

11.	College Of Agriculture, Amkheda	1578A	A/P. Amkheda Taluka. Malegaon Dist. Washim, 444503	Mr.		
12.	Sau.Vasudhatai Deshmukh Krushi Tantra Vidyalay	11134	A/P Mundgaon Tq Akot Dist Akola, Mainroad, 444117	Mr.		
13.	Suprakruti Madhushala Bee Organic Farm	54471	Suprakruti Madhushala, Gat No. 72, Govardhan, Via Yashwantrao Chavan Maharashtra Mukta Vidhyapith, Nashik-422222.,	Dr. Tukaram Bandu Nikam	tbnikam@gmail.com	9420226557
14.	Krishi Vigyan Kendra, Tondapur	8806A	Post Waranga Ta. Kalmnuri Dist Hingoli, 431701	Mr. Anil Olambe	kvkHINGOLI@gmail.com apolambe@gmail.com	7588153193
15.	Manikchand Dhariwal Institute	6321A	Shirur, (Ghodnadi), Tal- Shirur, Dist- Pune, 412210	Mr.		
16.	Phaltan Education Societys College Of Agriculture, Phaltan	64119	Malojiraje Educational Campus, Jinti Naka Phaltan, 415523	Prof. A. D. Patil	ssch2003@gmail.com patilak1976@gmail.com	7588627323
17.	Sadguru College of Agriculture Mirajgaon	51147	Nagar Solapur Road (Near Toll Plaza) Mirajgaon, Tal- Karjat Dist- Ahmednagar Pin414401, 414401	Mr.		
18.	Gramonnati Mandal's , College Of Agri.Business Management, Narayangaon, Tal - Junnar, Dist- Pune	6222A	Ap- Narayangaon, Tal - Junnar, Dist- Pune, Pune - Nashik Highway, Narayangaon 410504	Mr.		
19.	Dadasaheb Patil College Of Agriculture, Dahegaon	21258	At. Post. Dahegaon Tal. Vaijapur Dist. Aurangabad	Mr. P. R. Shelar	dpcagri99@gmail.com parasram2shelar@gmail.com	9765542299 9604536396
20.	Karmayogi Dulaji Sitaram Patil College Of Agriculture	54302	Udoji Maratha Boarding Campus, Gangapur Road, Nashik, 422002	Dr. R. D. Bedse	acn_13@rediffmail.com nashikrc54302@gmail.com	9096342341
21.	Vivekanand Agriculture College Hiwara Ashram	1359A	Vivekanand Nagar Hiwara Ashram, Tq Mehkar, Dist Buldana 443301	Mr.		
22.	Department Of Zoology	54477	K.R.T. Arts, B. H. Commerce And Science College Shivaji Nagar, Gangapur Road,, 422002	Mr. R. B. Andhale	vikramkakulte@kthmcollege.ac.in ramnathandhale@kthmcollege.ac.in	7350643283

23.	Shri Dhokeshwar College	51215	Takali Dhokeshwar ,Tal- Parner, Takali Dhokeshwar	Dr. Vaishali Madhav Gangotri	tdcollege@gmail.com vaganotri2009@gmail.com	9881409267 7020876939
24.	Kalwan Education Societs / Arts, Commerce & Science College Kalwan (Manur) Tal. Kalwan Dist. Nashik	54279	Arts, Commerce & Science College Kalwan (Manur) Tal. Kalwan Dist. Nashik - 423501, 423501	Prof. Yogesh A. Gangurde	collegedalwan@gmail.com yogeshgangurde9579@gmail.com	8275021923
25.	Krishi Vigyan Kendra Pal Taluka Raver Dist Jalgaon	5325A	At Post Pal Tal Raver Dist Jalgaon, 425504	Mr.		
26.	Maulana Azad College Of Arts, Science & Commerce	21256	Post Box No 27, Dr. Rafiq Zakaria Campus, Dr Rafiq Zakaria Marg, Rauza Bagh, Aurangabad, 431001	Dr. J. D. Shaikh	macprincipal@gmail.com sjulfikar@rediffmail.com	9960500888
27.	Mata Ratneshwari Sevabhavi Shikshan Santha Zari's Shri Guru Govindsinghji Mahavidyalay	85222	AT Zari, Post-Vishnupuri, 431606	Mr.		
28.	Madhusanchay Foundation	54478	103- Nips Skill Institute 1st Floor Shiv Plaza Apartment, Dindori Road, near Reliance Petrol Pump, Mhasrul, Nashik	Mr. Jagdish Joshi	nipsnasik@gmail.com Joshi555@gmail.com	9513786002 0252-2956002

७. विभागीय केंद्रे

१. अमरावती

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
अमरावती विभागीय केंद्र
व्ही.एम.व्ही. रोड वलगाव,
अमरावती - 444 604
दूरध्वनी क्रमांक 0721-2531444

२. औरंगाबाद

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
औरंगाबाद विभागीय केंद्र
सर्व्हे क्र. 41, नंदनवन कॉलनी, छावणी,
औरंगाबाद - 431 002
दूरध्वनी क्रमांक 0240-2335798 / 2356826

३. मुंबई

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
मुंबई विभागीय केंद्र
जगनाथ शंकरशेठ नगरपालिका शाळा,
दुसरा मजला, फ्रेयर ब्रिज (दक्षिण), नाना चौक,
ग्रँट रोड (पश्चिम), मुंबई - 400 007
दूरध्वनी क्रमांक 022-23874186 / 23813256

४. नागपूर

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
नागपूर विभागीय केंद्र
सुभेदार हॉल, विद्यापीठ क्रीडा क्षेत्र, लॉ कॉलेज
कॅम्पस, अमरावती रोड, रविनगर चौक,
नागपूर - 440 001
दूरध्वनी क्रमांक 0712-2553724 / 25

५. नाशिक

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
नाशिक विभागीय केंद्र
जुनी निगम इमारत, दुसरा मजला, नवीन पंडित कॉलनी,
शरणपुर रोड, नाशिक- 422 002
दूरध्वनी क्रमांक 0253-2317063

६. पुणे

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
पुणे विभागीय केंद्र
शाहीर अण्णाभाऊ साठे शाळागृह,
महानगरपालिका शाळा क्रमांक 5 (मुलांचे
वसतिगृह), 654, सदाशिव पेठ,
कुमठेकर मार्ग, पुणे - 411 030
दूरध्वनी क्रमांक 020-24491107

७. कोल्हापूर

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
कोल्हापूर विभागीय केंद्र
शिवाजी युनिव्हर्सिटी कॅम्पस, पोस्ट ऑफिस
जवळ, विद्यानगर, कोल्हापूर - 416 004
दूरध्वनी क्रमांक 0231-2607022

८. नांदेड

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
नांदेड विभागीय केंद्र
श्रीमती. इंदिरा गांधी प्राध्यापक महाविद्यालय,
लातूर फाटा, वासरणी रोड, नांदेड- 431 603
दूरध्वनी क्रमांक 02462-259940 / 50

८. विशेष सूचना / संपर्कासाठी

सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्र
यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
ज्ञानगंगोत्री, गोवर्धन, गंगापूर धरणाजवळ,
नाशिक - ४२२२२२, दूरध्वनी : (०२५३) २२३०३३५
ई-मेल - ccsi@ycmou.digitaluniversity.ac
Website- <http://ycmou.digitaluniversity.ac>

प्रा. प्रकाश अतकरे, प्रमुख, शैक्षणिक व्यवस्थापन,
सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्र (CCSI)
Mo. No: 9422247286
E-Mail: ccsi@ycmou.digitaluniversity.ac

श्री. कैलास मोरे, सहयोगी सल्लागार (CCSI)
ग्रामरोजगार सेवक प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C133)
शेतकरी उत्पादक कंपनी व्यवस्थापन प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C148).
Mo. No: 9021422479
E-Mail: ccsi@ycmou.digitaluniversity.ac

श्रीमती. माधुरी खर्जुल, शैक्षणिक संयोजक (CCSI)
सुरक्षा रक्षक प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C132)
सुरक्षा अधिकारी प्रगत प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C134)
Mo. No: 8668279088
E-Mail: ccsi@ycmou.digitaluniversity.ac

श्री. आकाश लाथड, शैक्षणिक संयोजक (CCSI)
शेतकरी उत्पादक कंपनी व्यवस्थापन प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C148)
Mo. No: 8446805391
E-Mail: ccsi@ycmou.digitaluniversity.ac

श्री. राहुल नवले, शैक्षणिक संयोजक (CCSI)
मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C149)
Mo. No: 8999980785
E-Mail: ccsi@ycmou.digitaluniversity.ac

नोंदणीबाबत संपर्कासाठी

सहायक कुलसचिव

नोंदणी कक्ष य.च.म मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
Phone: (0253) 2230580

Email: nondani@ycmou.digitaluniversity.ac

परीक्षेसाठी अभ्यासकेंद्राची यादी विद्यापीठाच्या Website वर उपलब्ध करून देण्यात येईल.

परीक्षेबाबत संपर्कासाठी

सहाय्यक कुलसचिव परीक्षा कक्ष-२

परीक्षा विभाग य.च.म. मुक्त विद्यापीठ

Phone: (0253) 2230058, 9403774548

Email: borse_kb@ycmou.digitaluniversity.ac

c) Course Report

Report On Beekeeping Certificate Course (2021-22)

Beekeeping certificate course has been approved by YVMOU, Nashik. Course started in Shri Dhokeshwar college in educational year 2020-21. In first batch total 38 students completed course. Master trainer Smt Amruta Deshmukh guide students in workshop. In educational year 2021-22 two batches completed course. Total 52 students completed course. Inauguration function organized on 27th October 2021. Chief guest invited was Shri Baban Keshav Paimode. In presence of entire faculty, students and chairperson Principal Dr.L.S.Matkar inauguration completed. By using ecofriendly method of watering potted plant chief guest and chairperson declared about initiation of new year batch course. Shri Baban Paimode discuss about importance of pollination. He explains honeybees are responsible to increase economic source of farmers indirectly. He remind students about Albert Einstein quote "There is no life on earth after three years of total honey bees death on earth. Rutuja Rokade anchored program. Program introduced by Dr. V.M. Gangotri, Prof. Kothawale introduce guest to all participants. Chief guest explains importance of applied knowledge with traditional education. He also point out the importance of honey, wax, and venom in economic profit of farmers. Vote of thanks expressed by Prof S.D. Dalavi.

PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Pamer, Dist. Ahmednagar

d) Certificate

Statement of Marks for Certificate Programme in Beekeeping - Winter (C149)
Examination: August-2021

Name: **DHERANGE PRADIP GOPINATH**

Mother Name: **KAMAL**

PRN: **2020017001802157**

Seat Number: **GC149000086**

Study Center: **SHRI DHOKESHWAR COLLEGE (51215)**

Course Code	Course Name	AM	UA			CA			Total			Sts	Rmk
			Max	Min	Obt	Max	Min	Obt	Max	Min	Obt		
GEN171	Certificate Programme in Beekeeping -Theory	TH	80	32	80	20	8	15	100	--	95	P	E,C
GEN172	Certificate Programme in Beekeeping-Practical	PR	50	17	40	--	--	--	50	--	40	P	E,C

Grand Total: **135 out of 150 (One Hundred and Thirty Five)**

Ordinance: **Not applied**

Result: **Pass**

Class: **First Class with Distinction**

Percentage: **90.00 %**

Abbreviations: CA: College Assessment, UA: University Assessment, AM: Assessment Method, Sts: Result Status, Rmk: Remark/s, TH: Theory, PR: Practical, P: Pass, F: Fail, AB: Absent, RR: Result Reserved, X: Past Appearance, E: Exempted, T/ATKT: Allowed To Keep Term, M: Performance cancelled, D: Detained, PNO: Paper Not Opted, EHB: Explicitly Hold Back, NP: No Punishment, AB: AbsentButPassed, E: Exemption claimed and approved, N: Not Exempted, C: Current Appearance, SPH: Special Passing Head, CO: Completed, IC: Incompleted, S: Condonation Applied, -: Person With Disability(PWD)

Statement No: 107191420

Date: 13 Sep 2021

Controller of Examinations

2. Online Certificate Course -C- Language Programming

a) Student List

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's
SHRI DHOKESHWAR COLLAGE
Takali Dhokeshwar, Tal. Parner, Dist. Ahmednagar
Department of Physics
S.Y.B.Sc Online Certificate Course ' C ' Language Programming
Academic Year 2021-2022

Sr. No.	Timestamp	Name of Students	Marks
1	6/29/2022 13:21:05	Chikane Tushar Bajirao	32 / 40
2	6/29/2022 14:06:49	Gadge Suvarna Shivaji	32 / 40
3	6/29/2022 13:48:00	Gagare Prashant Pandharinath	20 / 40
4	6/29/2022 16:10:29	Gholap Akash Santosh	24 / 40
5	6/29/2022 13:19:14	Ghune Rohini balasaheb	18 / 40
6	6/29/2022 14:41:36	Kharmale Atish raju	28 / 40
7	6/29/2022 13:26:03	Labade vaibhav Babaji	22 / 40
8	6/29/2022 14:02:25	Londhe Vikas Ashok	32 / 40
9	6/29/2022 13:57:24	Pawade Pranay Gorakh	28 / 40
10	6/29/2022 13:52:51	Pawar Ganesh Satyawan	24 / 40
11	6/29/2022 13:01:39	Rahinj yogita balasaheb	16 / 40
12	6/29/2022 13:39:01	Rokade Rutuja Babasaheb	24 / 40
13	6/29/2022 13:55:09	Shinde Aniket babaji	18 / 40
14	6/29/2022 13:33:18	Sumbe kalyani Babasaheb	22 / 40
15	6/29/2022 12:54:19	Thange Nikita Anil	28 / 40
16	6/29/2022 13:22:13	Thange pratiksha maruti	28 / 40
17	6/29/2022 16:41:38	Vyavahare Priyanka Malhari	26 / 40
18	6/29/2022 16:10:54	Wable ashvini machindra	20 / 40
19	6/29/2022 13:49:05	Zaware Nikita Vilas	32 / 40
20	6/29/2022 13:30:46	Zaware Vaishnavi Ashok	36 / 40

Head

Head
Department of Physics
Shri Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar, Tal. Parner
Dist. Ahmednagar-414304

Principal

PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

b) Syllabus

Syllabus of Certificate Course 'C' Language Programming

Department of Physics

Academic Year 2020-21

Total Lecture-24

Chapter 1. Concepts of programming: (6 L)

Definition and Properties of algorithms, Algorithm development, Flow charts- symbols and simple flowcharts. Flow charts and Algorithms for Kinematic equations, Free fall, Equation of state, Factorial of a number. Types of programming language: Lower, middle and higher level languages.

Chapter 2. C Programming (14 L)

Structure of C program, Character set, key words, Constants and variables, Variable names, Data types and their declarations, Symbolic Constants. Input/output functions: scanf (), printf (), getchar (), putchar (), getch (), gets (), puts (). Operators and Expressions: Arithmetic Operators, Relational Operators, Logical Operators, Assignment Operators, Conditional Operator. Formatted input/output Control statements: If, if else, while, do while for loop, nested control structures (nested if, nested loops), break, continue, switch- case statement, goto statement. Use of Library functions: e.g. mathematical, trigonometric, graphics. Examples of Program

Chapter 3. Arrays and Pointers in C (4 L)

Arrays: 1-D, 2-D and String Examples: Arranging numbers in descending and ascending order, Sum of matrices, multiplication of matrices. Concept of Pointers. Examples of Program

PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

c) Course Report

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's
SHRI DHOKESHWAR COLLEGE

Takali Dhokeshwar, Tal :- Parner, Dist. :- Ahmednagar. 414304 (M.S.)

(Off.): 02488- 282414 (Fax) 02488-282800

ACCREDITED BY NAAC WITH 'B' GRADE

Department Of Physics Academic Year 2021-22

Date: 29/06/2022

Report of Online Certificate Course 'C Language programming'

Department of Physics organized **Online Certificate Course** on the subject 'C Language Programming' for S. Y. B. Sc. Science students for the academic year 2021-2022. Online certificate course lectures were started from 10th May 2022 on Google meet platform. The duration of certificate course was one month. The syllabus of Course was designed for 30 lectures.

The main objective of the certificate Course was to improve awareness and knowledgeable skill among the student about the software technology and its applications for employability. Online M.C.Q. examination test of 40 marks was held for student assessment and evaluation process and certificates were automatically generated which were received by the students on their email. In total 23 students participated in online certificate course. The feedback form of the activity was also collected by the department.

S.B. Wadgaonkar
Head

[Signature]
Principal
PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

d) Certificate

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's
Shri Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar, Tal : Parner, Dist : Ahmednagar 414304

Academic year 2020 -2021

Certificate of Appreciation

This is to certify that **Phapale Priyanka Popat** has solemnly pledged and successfully completed **Online Certificate Course 'C Language Programming'** organized by Department of Physics, Shri Dhokeshwar College, Takali Dhokeshwar .

Certificate No. MDPJSQ-CE000005

Prof. S. B. Gaikwad
Head, Department of Physics

Prof. A. C. Kale
IQAC, Coordinator

Dr. L. S. Matkar
Principal

Made for free with Certify'em

PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

Year-2020-2021**1. Certificate Programme in Beekeeping -winter and Summer****a) Student List**

Sr. No.	Student Name	PRN	Date Of Birth [DD-MM-YYYY]	Mother's First Name
1	Aher Jalindar Baban	2020017001791494	05/09/2001	Chandrabha Ga
2	Aher Sonali Shantaram	2020017001796901	04/05/2001	Sangita
3	Andhale Digambar Rajendra	2020017001791432	17/11/2000	Archana
4	Andhale Tushar Kisan	2020017001802165	09/04/2001	Nanda
5	Auti Abhishek Navnath	2020017001792837	15/10/2001	Sushila
6	Bhalekar Abhishek Dada	2020017001793083	22/08/2001	Sunita
7	Bhand Manisha Chimaji	2020017001796866	15/12/2000	Tarabai
8	Dherange Pradip Gopinath	2020017001802157	31/10/1998	Kamal
9	Dundhav Vivek Navnath	2020017001793052	20/01/2001	Laxmi
10	Fakir Shoukat Zumbarbhai	2012017001815292	01/06/1973	Fatmabi
11	Gayke Tushar Gangadhar	2020017001793075	28/06/2001	Surekha
12	Gaykhe Suhas Suresh	2020017001796843	09/12/2000	Sangita
13	Ghule Ramdas Shivaji	2020017001793133	20/08/2000	Latabai
14	Gophane Omkar Sanjay	2020017001802776	29/12/2000	Sunanda
15	Kale Mayur Ashok	2020017002017105	20/08/2000	Mina
16	Kedari Ajay Balasaheb	2020017001802761	16/02/2001	Saraswati
17	Lokhande Dadasaheb Murlidhar	2020017001796897	01/06/1970	Bai
18	Madane Nikita Bhagaji	2020017002017121	26/12/2000	Surekha
19	Mane Satyabhama Goraksh	2020017001796916	07/09/2001	RADHA
20	Mundhe Ganesh Nana	2020017001791471	30/12/1999	KAVITA
21	Navale Pratiksha Babasaheb	2020017001802784	26/04/2000	SUREKHA
22	Nivdunge Gaurav Dattatray	2020017001792822	04/03/2000	VIMAL
23	Pawar Harshal Manohar	2020017001796882	11/10/2001	LATA
24	Rahinj Komal Sakharan	2020017001796851	22/06/2001	SAVITA
25	Rode Pooja Appaji	2020017001796874	22/06/2001	ANITA
26	Satkar Mayur Appasaheb	2020017001792845	18/11/2001	JAIBAI
27	Shelke Saloni Pandurang	2020017001793117	06/12/2000	REKHA
28	Shinde Dnyaneshwar Mohan	2020017001791486	18/06/2000	MEERABAI
29	Shinde Mangesh Dadabhau	2020017001791463	10/02/2001	AASHA
30	Shinde Sudarshan Sahebrao	2020017001793067	01/11/2001	SEEMA
31	Tambade Kiran Kisan	2020017001792853	25/06/1996	MIRABAI
32	Thube Pratiksha Balu	2020017001793102	01/12/2000	ASHA

33	Thube Pravin Kisan	2020017001796924	03/03/2001	SANGITA
34	Tingare Shailaja Arvind	2020017001791455	15/04/1987	KAMAL
35	Unde Krishna Popat	2020017001793125	07/01/2001	SANGITA
36	Walunj Nikita Shivaji	2020017001791447	05/06/2002	SHANTABAI
37	Walunj Rohan Dattatray	2020017001793091	30/11/2001	PRAMILA
19	Mane Satyabhama Goraksh	2020017001796916	07/09/2001	RADHA
20	Mundhe Ganesh Nana	2020017001791471	30/12/1999	KAVITA
21	Navale Pratiksha Babasaheb	2020017001802784	26/04/2000	SUREKHA
22	Nivdunge Gaurav Dattatray	2020017001792822	04/03/2000	VIMAL
23	Pawar Harshal Manohar	2020017001796882	11/10/2001	LATA
24	Rahinj Komal Sakharam	2020017001796851	22/06/2001	SAVITA
25	Rode Pooja Appaji	2020017001796874	22/06/2001	ANITA
26	Satkar Mayur Appasaheb	2020017001792845	18/11/2001	JAIBAI
27	Shelke Saloni Pandurang	2020017001793117	06/12/2000	REKHA
28	Shinde Dnyaneshwar Mohan	2020017001791486	18/06/2000	MEERABAI
29	Shinde Mangesh Dadabhau	2020017001791463	10/02/2001	AASHA
30	Shinde Sudarshan Sahebrao	2020017001793067	01/11/2001	SEEMA
31	Tambade Kiran Kisan	2020017001792853	25/06/1996	MIRABAI
32	Thube Pratiksha Balu	2020017001793102	01/12/2000	ASHA
33	Thube Pravin Kisan	2020017001796924	03/03/2001	SANGITA
34	Tingare Shailaja Arvind	2020017001791455	15/04/1987	KAMAL
35	Unde Krishna Popat	2020017001793125	07/01/2001	SANGITA
36	Walunj Nikita Shivaji	2020017001791447	05/06/2002	SHANTABAI
37	Walunj Rohan Dattatray	2020017001793091	30/11/2001	PRAMILA
38	Zaware Vijaya Tukaram	2020017002017113	06/06/2000	SHALINI

b) Syllabus

 ज्ञानगंगा घरोघरी
यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ नाशिक - ४२२ २२२
सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्र
(C149) मधुमक्षिकापालन प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम Certificate Programme in Beekeeping
शिक्षणक्रम माहितीपुस्तिका
शैक्षणिक वर्ष: 2020-2021

अनुक्रमणिका

१. केंद्राचा परिचय	३
२. शिक्षणक्रमाविषयी.....	४
२.१ शिक्षणक्रमाची गरज	
२.२ शिक्षणक्रमाची उद्दिष्टे	
२.३ शिक्षणक्रमाची संरचना	
२.४ अध्ययन पद्धती	
२.५ कालावधी	
२.६ माध्यम	
२.७ श्रेयांक	
३. मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C149)	६
३.१ अभ्यासक्रम	
३.२ प्रवेश पात्रता	
३.३ शिक्षणक्रम शुल्क	
३.४ पुनर्नॉदणी	
३.५. मूल्यमापन प्रक्रिया	
४. नॉदणी प्रक्रिया	९
५. संपर्कसत्र आराखडा	१०
६. अभ्यासकेंद्रे	१२
७. विभागीय केंद्रे	१५
८. विशेष सूचना / संपर्कासाठी	१६

विद्यापीठाचा परिचय

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाची स्थापना शासनाच्या २० व्या कलमान्वे १ जुलै १९८९ साली करण्यात आली.

सामान्य माणसापर्यंत उच्च, तंत्र आणि व्यवसायिक शिक्षण पोहचविणे. त्यासाठी दूरशिक्षण आणि अत्याधुनिक संज्ञापन तंत्रज्ञानाचा वापर करून नवनवीन उपक्रमांद्वारे जास्तीत जास्त लोकांना शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात आणणे व विद्यापीठला लोक विद्यापीठाचा दर्जा प्राप्त करून देणे असा आहे. विद्यापीठाचे ब्रीदवाक्य 'ज्ञानगंगा घरोघरी' आहे.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे कार्यक्षेत्र संपूर्ण महाराष्ट्र राज्य असून या विद्यापीठाची ८ विभागीय केंद्रे अमरावती, औरंगाबाद, मुंबई, नागपूर, नाशिक, पुणे, कोल्हापूर आणि नांदेड या ठिकाणी कार्यरत आहे. या विद्यापीठाची २००० पेक्षा जास्त अभ्यासकेंद्रे असून दरवर्षी साधारणपणे ६.५० लाख विद्यार्थी मुक्त विद्यापीठाचा फायदा घेत आहे. विद्यापीठ शेतकरी, सेनादल, पोलीस, बंदिवान, घर कामगार, दिव्यांग, सफाई कामगार, औद्योगिक कामगार, सुरक्षा रक्षकांसाठी विशेष उपक्रम राबवीत आहे.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचा जगातील मेगा युनिवर्सच्या यादीत समावेश असून या विद्यापीठाला असोशिएशन ऑफ कॉमनवेलथ युनिवर्सिटी या संस्थेकडून सन २०१९ मध्ये 'क्वॉलिटी ऑफ लाईफ' हे प्रतिष्ठेचे पारितोषिक प्राप्त झाले आहे. तसेच २००२ मध्ये 'अॅवार्ड ऑफ एक्सलन्स डिस्टन्स लर्निंग एक्सपिरिअन्स' हे पारितोषिक कॉमनवेलथ ऑफ लर्निंग कॅन्डा या संस्थेतर्फे देण्यात आलेला आहे.

१. केंद्राचा परिचय

सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्र

सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्राची स्थापना व्यवस्थापन मंडळाच्या ठरावानुसार डिसेंबर २०१० मध्ये करण्यात आली. शिक्षणापासून वंचित विशेष लक्ष्यगटांसाठी सामान्य, तांत्रिक, व्यावसायिक आणि रोजगार भिमुख शिक्षणक्रम उपलब्ध करून देणे, तसेच विशेष लक्ष्यगटांकडे आत्मसात असलेली कौशल्ये तपासून प्रमाणित करून certify करणे. या उद्देशाने सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्राची स्थापना करण्यात आली.

सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्राने रस्ते परिवहन व सुरक्षा प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम, ग्राम रोजगार सेवक प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम, सुरक्षा रक्षक प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम, सुरक्षा अधिकारी प्रगत प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम शेतकरी उत्पादक कंपनी व्यवस्थापन प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम, मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम असे व्यवसाय व रोजगारभिमुख शिक्षणक्रम विकसित केलेले आहे.

२. शिक्षणक्रमाविषयी

या अभ्यासक्रमाच्या माध्यमातून सर्वसाधारण शेतकरी, आदिवासी ग्रामीण युवक, युवती, महिला व बेरोजगारांना मधुमक्षिकापालन विषयाची सविस्तर शास्त्रीय माहिती मिळेल. कृषी व वन क्षेत्रात कार्यरत असणारा अधिकारी वर्ग, कौशल्य कामगार व शेतकरी यांना मधुमक्षिकापालनाची संकल्पना, कार्यप्रणाली व सेवा सुविधा, आर्थिक व्यवस्थापन, समस्या व उपाय योजना याबद्दल माहिती प्राप्त होईल. त्याशिवाय कृषी उत्पादकता वाढविण्यासाठी मधमाश्यांचे महत्त्व यासंबंधी विशेष माहिती मिळेल. हा शिक्षणक्रम पूर्ण केल्यानंतर स्वयंरोजगारातून आर्थिक विकास साध्य करून घेता येतो त्यासंबंधी माहिती मिळेल.

२.१ शिक्षणक्रमाची गरज

- आर्थिक व्यवस्थेतून मोठ्या प्रमाणात फायदा होण्यासाठी शेतकऱ्यांच्या एकीकरणाची गरज आहे. पिकांच्या परंपरागीकरणासाठी मधुमक्षिकापालनाची गरज व त्यातून पीक उत्पादनात वाढ ही संकल्पना रुजवता येईल. त्यामुळे मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाचा उपयोग शेतकरी वर्गास तसेच तरुण पिढीस होणार आहे.
- मधुमक्षिकापालन हा शेतीपूरक व्यवसाय आहे व कृषी विकासात पाळीव मधमाश्यांची कशी गरज आहे हा संदेश पोहचविता येईल.
- शेतकऱ्यांने आपल्या शेतात मधुमक्षिकापालन करून जास्तीत जास्त पीक उत्पन्न मिळवता येते व मधही प्राप्त करून घेता येते. हे मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाच्या माध्यमातून ज्ञान प्राप्त करून घेता येईल.
- या शिक्षणक्रमाच्या माध्यमातून राज्यातील सर्व शेतकऱ्यांना मधुमक्षिकापालनाचे कौशल्य प्राप्त करून घेता येईल. अधिकाधिक शेतकऱ्यांनी हा शिक्षणक्रम पूर्ण केल्यास त्यांच्या उत्पन्नात निश्चितच वाढ होण्यास मदत होईल व कृषी मालाची प्रतवारी त्यांना चांगली प्राप्त होईल.
- बेरोजगार व भूमिहीन आदिवासी बांधवानी मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर मध उद्योगातून आर्थिक प्राप्ती करू शकतील.

२.२. शिक्षणक्रमाची सर्वसाधारण उद्दिष्टे

- नवीन पिढीला मधुमक्षिकापालनाचे महत्त्व समजावून देण्यासाठी या शिक्षणक्रमाचा उपयोग होईल.
- पर्यावरणाचा समतोल राखण्यासाठी मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र या शिक्षणक्रमाची मदत होईल.
- पीक उत्पादनात मधुमक्षिकापालन हा घटक समाविष्ट करून घेतल्यास कृषी उत्पादकतेत वाढ हे उद्दिष्ट साध्य करणे शक्य होणार आहे व पुढील हरितक्रांतीचे स्वप्न साकारता येईल.
- मधुमक्षिकापालनाचे कौशल्य प्राप्त करून मध उद्योगातून मधुक्रांतीचे स्वप्नही साकारता येईल.
- मधुमक्षिकापालन व्यवसाय पर्यावरणस्नेही असल्यामुळे पर्यावरण विकासाबरोबर आर्थिक विकासाही घडवून आणता येईल.

२.३. शिक्षणक्रमाची संरचना

मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रमातील अभ्यासक्रमाची मांडणी पुढीलप्रमाणे करण्यात आली आहे.

मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम - C149

सांकेतांक	अभ्यासक्रम	श्रेयांक
GEN171	मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम – पाठ्यपुस्तिका	६
GEN172	मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम – कार्यपुस्तिका	२

२.४. अध्ययनपद्धती

ज्या विद्यार्थ्यांना दररोज महाविद्यालयात जाऊन शिक्षण घेता येत नाही तसेच अध्ययन करण्यासाठी पूर्ण वेळ देता येत नाही, अशा विद्यार्थ्यांसाठी मुक्त विद्यापीठाने स्वतंत्रपणे अध्ययन पद्धती विकसित केली आहे. त्यात पुढील घटकांचा समावेश आहे.

१. स्वयं-अध्ययनाधिष्ठित इ. पुस्तके
२. तज्ज्ञ प्राध्यापकांचे संपर्कसत्रात मार्गदर्शन
३. अध्ययन कालांतर्गत मूल्यमापनाची सोय
४. आवश्यक तेथे प्रात्यक्षिकांची संधी
५. आभासी वर्गाची (Virtual Class Room) वेब रेडिओ यशवाणी उपलब्धता
६. दृकश्राव्य केंद्र

या अध्ययन पद्धतीत विद्यार्थ्यांना केवळ अभ्यासक्रमाचा तपशील न देता, त्यावरील अध्ययन पुस्तकांचा संच E-Book स्वरूपात देण्यात येतो. प्रवेश शुल्कातच ही अध्ययन पुस्तके देण्यात येतात व ती विद्यार्थ्यांला स्वतःकडे कायम ठेवता येतात. ही स्वयं-अध्ययन E-Book पुस्तके अन्य पाठ्यपुस्तकांपेक्षा निराळ्या पद्धतीने लिहिलेली असतात. ह्या पाठ्यपुस्तकात एका वाचनात समजावून घेता येईल, अशा प्रकारे विषयांची छोट्या छोट्या घटकांत विभागणी केलेली असते. उदा., उदाहरणे, आलेख, चित्रे, इत्यादींच्या सहाय्याने विषयांची मांडणी सुबोधपणे करण्यात येते. ह्या पुस्तकांची छपाई विद्यार्थ्यांचे अध्ययन सुलभपणे व्हावे या दृष्टीने करण्यात आलेली असते. जर त्याला काही प्रश्न सोडविता आले नाही, तर त्याने पुन्हा तो भाग पुन्हा वाचून उत्तरे मिळवावयाची असतात. एवढे करूनही काही प्रश्नांची उत्तरे मिळू शकले नाहीत, तर ते प्रश्न नोंदवून ठेवावेत व अभ्यासकेंद्रावरील संपर्कसत्रात मार्गदर्शक प्राध्यापकांशी (समंत्रक-Counsellor) चर्चा करून त्याची उत्तरे मिळविता येतात. विद्यार्थ्यांला आपल्या सोयीच्या ठिकाणचे अभ्यासकेंद्र निवडता येते. या अभ्यासकेंद्रावर प्रत्येक अभ्यासक्रमासाठी सामान्यतः सुट्टीच्या दिवशी वा कार्यालयीन वेळेनंतर संपर्कसत्रे घेण्यात येतात त्या-त्या विषयातील तज्ज्ञ मार्गदर्शक ह्या संपर्कसत्रात विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करतात. मात्र हे मार्गदर्शन केवळ व्याख्यानांच्या स्वरूपाचे असत नाही. मार्गदर्शकाकडून विद्यार्थ्यांच्या प्रश्नांची/शंकांची उत्तरे मिळविणे, कठीण विषयावर चर्चा-परिसंवाद घडवून आणणे, अंतर्गत मूल्यमापनाच्या माध्यमातून आपल्या प्रगतीविषयी विद्यार्थ्यांला माहिती घेता येते. म्हणून संपर्कसत्रांना विद्यार्थ्यांनी उपस्थित राहावे.

विद्यार्थ्यांने वरील सर्व अध्ययन सुविधांचा जास्तीत जास्त उपयोग करून घेऊन स्वतःची अभ्यास पद्धती तयार करावी. आपल्याला मिळणारा वेळ लक्षात घेऊन मिळणाऱ्या वेळेचा नियोजनपूर्वक उपयोग करावा. केवळ पाठांतराद्वारे केलेला अभ्यास हा खरा अभ्यास नसून विषयांचे सुस्पष्ट आकलन होणे व त्याचा योग्य ठिकाणी उपयोग करता येणे हे चांगल्या अभ्यास पद्धतीचे मर्म आहे. त्यामुळे प्रात्यक्षिके व सराव यांवर भर देऊन विद्यार्थ्यांने अभ्यास करावा अशी अपेक्षा आहे. अभ्यासकेंद्रामध्ये कौशल्यावर आधारित असणाऱ्या प्रात्यक्षिकांचे आयोजन केले जाते.

२.५. कालावधी

हा शिक्षणक्रम ६ महिने कालावधीचा आहे. परंतु जास्तीत जास्त २ वर्षात पूर्ण करता येईल. २ वर्षांनंतर नोंदणी संपुष्टात येईल.

२.६. माध्यम

सदर अभ्यासक्रम हा मराठी माध्यमामध्ये उपलब्ध राहिल.

२.७. श्रेयांक

सामान्यतः एका अभ्यासक्रमासाठी विद्यार्थ्यांला ३० ते ३५ घड्याळी तासांचा वेळ लागतो. मुक्त शिक्षणपद्धतीत या अध्ययनतासांचे मापन 'श्रेयांक' च्या परिमाणात केले जाते. ३० ते ३५ अध्ययनतासांचा अभ्यास म्हणजे १ श्रेयांक. या अभ्यासात अध्ययन पुस्तकांचे वाचन, टिपणे काढणे, मनन-चिंतन करणे, प्रश्नोत्तरे लिहिणे, संपर्कसत्रातील मार्गदर्शन, इत्यादींचा समावेश आहे.

आठ श्रेयांकांचा म्हणजेच २०० ते २२५ अध्ययन तासांचा एक अभ्यासक्रम असतो. मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमासाठी एकूण ८ श्रेयांकांचा अभ्यास पूर्ण करावा लागतो. ६ श्रेयांकांचा बौद्धिक व २ श्रेयांकांचा प्रात्यक्षिक पूर्ण करावा लागतो.

३. मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम (C149)

३.१ अभ्यासक्रम

पाठ्यपुस्तिका (GEN171)

घटक क्र- १	मधमाश्यांच्या प्रमुख प्रजाती व जीवनपद्धती
घटक क्र- २	मधुमक्षिकापालनासाठी लागणारे आवश्यक साहित्य व तांत्रिक माहिती
घटक क्र- ३	फुलोरा स्रोत दर्शिकेच्या अभ्यासातून मध उद्योग विकास
घटक क्र- ४	फुलातील मकरंदापासून मध निर्मिती व मधाचे प्रकार
घटक क्र- ५	पर्यावरण साक्षरतेतून मधमाश्यांचे संवर्धन व संगोपन
घटक क्र- ६	भरघोस व दर्जेदार कृषी उत्पादनासाठी मधुमक्षिकापालन
घटक क्र- ७	आग्या मधमाशी संवर्धनातून सदाहरित मधुक्रांती
घटक क्र- ८	मधमाशी-वनस्पती सहजीवनातून मध उद्योग विकास
घटक क्र- ९	मधमाश्यांचे रोग, शत्रू व त्यावरील उपाय
घटक क्र- १०	देश-विदेशातील मधमाश्यापालन

कार्यपुस्तिका (GEN172)

प्रात्यक्षिक क्र- १	मधमाश्यांच्या प्रमुख प्रजातींचा तुलनात्मक अभ्यास
प्रात्यक्षिक क्र- २	कामकरी व नर मधमाशी यांची बाह्यरचना व त्यांच्या कार्याचा परिचय करून घेणे
प्रात्यक्षिक क्र- ३	मधमाशी जीवनक्रम अभ्यासणे
प्रात्यक्षिक क्र- ४	मधुमक्षिकापालनासाठी लागणाऱ्या साहित्याची ओळख व उपयुक्तता अभ्यासणे
प्रात्यक्षिक क्र- ५	मधमाश्यांच्या वसाहतींचे निरीक्षण करतांना घ्यावयाची दक्षता
प्रात्यक्षिक क्र- ६	मधुबनातील निरीक्षणांच्या नोंदी व त्यानुसार कार्यवाही
प्रात्यक्षिक क्र- ७	वसाहत विभाजनाचे तंत्र अभ्यासणे
प्रात्यक्षिक क्र- ८	मध उद्योग निर्मित उत्पादने प्राप्त करून घेण्याचे तंत्र
प्रात्यक्षिक क्र- ९	मधपेट्यांचे स्थलांतर करतांना घ्यावयाची काळजी
प्रात्यक्षिक क्र- १०	पाळीव मधमाश्यांसाठी पूरक आहाराचे महत्त्व
प्रात्यक्षिक क्र- ११	पोक परागीकरणासाठी मधपेट्या स्थापीत केल्यानंतर येणाऱ्या अडचणी व त्यावरील उपाय

३.२ प्रवेश पात्रता

- १० वी उत्तीर्ण किंवा मुक्त विद्यापीठाची पूर्व परीक्षा उत्तीर्ण
- वयाची १८ वर्षे पूर्ण

३.३ शिक्षणक्रम शुल्क

विद्यापीठ शुल्क : रु.१००/- (ऑनलाईन)
अभ्यासकेंद्र शुल्क : रु. ६००/- (अभ्यासकेंद्रावर भरावे)
एकूण शिक्षणक्रम शुल्क : रु. १५००/-

मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C149) शुल्क विवरण तक्ता :

अ. क्र.	शुल्काचे शीर्षक	शुल्क
(A)	मुक्त विद्यापीठ हिस्सा	९००
1	शिक्षणक्रम नोंदणी शुल्क	१००
2	शैक्षणिक शुल्क	४००
3	परीक्षा/ मूल्यमापन व प्रमाणपत्र	३००
4	केंद्र विकसन व परिरक्षण	१००
(B)	अभ्यासकेंद्राचा हिस्सा	६००
1	अभ्यासकेंद्र प्रमुख	१००
2	संयोजक	१००
3	मार्गदर्शक प्राध्यापक	२५०
4	सहाय्यक	७५
5	शिपाई	५०
6	अभ्यासकेंद्रासाठी जागा वर्ग खोल्या, संगणक, इंटरनेट, किरकोळ खरेदी, स्टडी सेंटर, किरकोळ खर्च, आदर, आतिथ्य	२५
	एकूण शुल्क रु.	१५००

३.४ पुनर्नोंदणी

३.४.१ मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम ६ महिने कालावधीचा आहे. परंतु सदर शिक्षणक्रम जास्तीत जास्त २ वर्षात पूर्ण करता येईल.

३.४.२ प्रक्रिया :

- नोंदणीची मुदत संपल्यानंतर विद्यापीठ शुल्क भरून परत नोंदणी करता येईल.
- पुनर्नोंदणी फी ९००/- रु. प्रत्येक बौद्धिक आणि प्रात्यक्षिक अभ्यासक्रमासाठी शुल्क रु. १५०/- एवढ्या रक्कमेचे चलन बँकेत भरावे.

३.५ मूल्यमापन प्रक्रिया

संकेतांक	शिक्षणक्रम	श्रेयांक	परीक्षा	किमान	कमाल	बौद्धिक/ प्रात्यक्षिक	किमान	कमाल
GEN171	मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम	२	अंतिम परीक्षा	४०	१००	अंतिम परीक्षा	३२	८०
						अंतर्गत चाचणी परीक्षा	८	२०
GEN172	शिक्षणक्रम	६	प्रात्यक्षिक	-	-	बहिस्थ	१७	५०

शिक्षणक्रम उत्तीर्ण होण्यासाठी बौद्धिक परीक्षेमध्ये १०० पैकी ४० गुण आणि प्रात्यक्षिक परीक्षेमध्ये ५० पैकी १७ गुण स्वतंत्रपणे मिळवणे आवश्यक आहे. अंतिम परीक्षेच्या निकालासाठी अंतर्गत आणि बहिस्थ दोन्ही परीक्षांचे एकत्रित गुण धरले जातील.

४. नोंदणी प्रक्रिया

- १) विद्यार्थ्यांनी विद्यापीठाने निर्धारित केलेल्या ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेप्रमाणे नोंदणी प्रक्रिया पूर्ण करावी.
- २) ऑनलाईन नोंदणी प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर मिळालेली पावती अभ्यासकेंद्रावर दाखवून आपला प्रवेश निश्चित करावा.
- ३) nondani@ycmou.digitaluniversity.ac
- ४) प्रवेशासाठी प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस प्रथम प्राधान्य देण्यात येईल.
- ५) विद्यार्थ्यांसाठी ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया १ जुलै २०२१ पासून सुरु होईल.

५. संपर्कसत्र आराखडा

C-149 मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम

संपर्कसत्र क्र.	दिनांक	वार	वेळ	संपर्कसत्र
1	10/10/2021	रविवार	11.00 ते 2.00	प्रथम संपर्कसत्राचे उद्घाटन आपल्या परिसरातील मान्यवरांच्या हस्ते, अभ्यासकेंद्र फलकाचे उद्घाटन. मुक्त विद्यापीठ म्हणजे काय? याविषयी माहिती देणे. मुक्त शिक्षणपद्धत, पारंपारिक आणि मुक्त शिक्षणपद्धतीतील फरक, परीक्षा पद्धत, संपर्कसत्र म्हणजे काय? याविषयी माहिती देणे. आयोजक आणि विद्यार्थ्यांना संपर्कसत्र आराखड्याचे वितरण, ई-बुक डाउनलोड करण्याबाबत मार्गदर्शन (एकापेक्षा अधिक शिक्षणक्रम असल्यास प्रथम संपर्कसत्र सगळ्यांसाठी समान असेल)
2	17/10/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	मधमाश्यांच्या प्रमुख प्रजाती त्यांची जैविक वैशिष्ट्ये व उपयुक्तता, सातेरी जातीच्या वसाहतीतील विविध घटकांची माहिती, कामानुसार कामकरी मधमाश्यांचे वर्गीकरण अभ्यासणे.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मधमाश्यांच्या प्रमुख प्रजातींचा तुलनात्मक अभ्यास.
3	24/10/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	मधमाशीपालनसाठी लागणाऱ्या साहित्यांचा अभ्यास, निसर्गातील सातेरी मधमाश्यांच्या वसाहती पकडण्याचे कौशल्यांचा अभ्यास, वसाहतीची तपासणी आणि निगा कशी ठेवावी याविषयी अभ्यास, वसाहतीचे विभाजन पद्धतीचा अभ्यास, तातडीची व कृत्रिम राणी मधमाशीच्या पैदाशीचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	राणी, कामकरी व नर मधमाशी यांच्या बाह्यरचना व कार्याचा परिचय करून घेणे याविषयीचा अभ्यास.
4	31/10/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	फुलोऱ्याचा अभ्यास हा मध उद्योग विकासासाठी कसा आवश्यक आहे याचा अभ्यास, पाळीव मधमाश्यांपासून आर्थिक लाभ कसा होतो याविषयी माहितीचा अभ्यास करणे.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मधमाशी जीवनक्रम अभ्यासणे.
5	14/11/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	फुलांतील मकरंदापासून शुद्ध मध निर्मितीचा अभ्यास, पाळीव मधमाश्यांपासून मध काढण्याच्या पद्धतीचा अभ्यास, मधाचे प्रकार व मधाचे प्रमुख स्रोतांचा अभ्यास, सदाहरित मधुक्रांती आणि त्यासाठी मधमाश्यांचे महत्त्व व जंगली मधमाश्यांच्या संवर्धनासाठी मधुसाक्षरतेची गरज याविषयीचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मधुमक्षिकापालनासाठी लागणाऱ्या साहित्याची ओळख व उपयुक्तता अभ्यासणे.
6	21/11/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	परागोकरण पिकांची गरज याचा शास्त्रीय अभ्यास, मधमाश्यापालनातून भरघोस पीक उत्पादन, मधमाश्यांचे अस्तित्व धोक्यात कसे? हा अभ्यास, पाळीव मधमाश्यांशिवाय शेती व्यवसाय तोट्याचा व मधमाशी विकास कार्यक्रम यांचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मधमाश्यांच्या वसाहतीचे निरीक्षण करतांना घ्यावयाची दक्षता अभ्यासणे.

7	28/11/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	परागीकरण पीक संजीवक-कसे? शास्त्रीय माहिती घेणे, मधमाश्यापालन व्यवसायाला पूरक परिस्थितीचा अभ्यास, पाळीव मधमाश्या व पीक उत्पादनातील वाढीचा अभ्यास, व्यावसायिक पिकांत मधमाश्यांचे महत्त्व समजावून घेणे व मधुवनस्पतींच्या फुलोऱ्याचा काळ समजावून घेणे याविषयीचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मधुवनातील निरीक्षणांच्या नोंदी व त्यानुसार कार्यवाही समजावून घेणे.
8	5/12/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	पर्यावरणस्नेही मधमाशी शास्त्रीय माहिती, अमृततुल्य मधाचा लाभ, मधमाशी शत्रू नसून मित्र-उदाहरणासहित समजावून सांगणे, कृषी संजीवक मधमाशी, मधमाशीच्या डंखापासून बचाव व मध काढण्याची शास्त्रीय पद्धतीचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	वसाहत विभाजनाचे तंत्र अभ्यासणे.
9	12/12/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	उपासमार टाळण्यासाठी निसर्गाचा आदर, मधुवनस्पती व पिकांचे महत्त्व, मोहोळांचे संवर्धन व संगोपन, वृक्षलागवड सुखी जीवनाची गुरुकिल्ली, जैवविविधतेतून शाश्वत पर्यावरण विकास, आधुनिकीकरणामुळे मधमाश्यांच्या अस्तित्वाला धोका व वृक्ष लागवडीतून मधमाश्यापालन व्यवसायाचा विकास अभ्यासणे.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मध उद्योग निर्मित उत्पादने प्राप्त करून घेण्याचे तंत्र अभ्यासणे.
10	19/12/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	जिवाणूमुळे पिलावळीला होणारे रोग व मानवाच्या हिंसक कृतींचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	मधपेट्यांचे स्थलांतर करतांना घ्यावयाची काळजी अभ्यासणे.
11	26/12/2021	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	भारतातील मधमाश्यापालन व्यवसाय अभ्यास, मध उत्पादनाचे प्रमुख स्रोत अभ्यासणे, मधमाशीपालन व्यवसाय विकास मार्गदर्शन व विदेशातील मधमाश्यापालन व्यवसायाचा अभ्यास.
			12.30 ते 2.00 (प्रात्यक्षिक)	पाळीव मधमाश्यांसाठी पूरक आहाराचे महत्त्व अभ्यासणे.
12	2/1/2022	रविवार	11.00 ते 12.30 (प्रात्यक्षिक)	मधुमक्षिकापालन उपक्रमास भेट, पीक परागीकरणासाठी मधपेट्या स्थापित केल्यानंतर येणाऱ्या अडचणी व त्यावरील उपाय अभ्यासणे.
13	02/01/2022	रविवार	11.00 ते 12.30 (बौद्धिक)	अंतर्गत चाचणी परीक्षा बौद्धिक २० गुण.

आयोजित संपर्कसत्राच्या दिवशी शासकीय सुट्टी किंवा सन आल्यास तो अभ्यासक्रम पुढील संपर्कसत्राच्या दिवशी पूर्ण करून घेणे.

६. अभ्यासकेंद्रे

Certificate Programme in Beekeeping Skill (C149)

Sl. No.	Name of Study Centre	Study Centre Code	Detailed address of Study Centre	Name of the Coordinator of Study Centre	Email ID of the Coordinator of Study Centre	Mobile number of the Coordinator of Study Centre
1.	Krishi Vigyan Kendra, Nashik	5416A	Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Dnyangangotri, Near Gangapur Dam, Govardhan Shiwar, Nashik, 422222	Mr. Hemraj Rajput	kvknashik@rediffmail.com	9422773602
2.	College of Management, Khamgaon	1392A	Behind St. Anns School, Shelgaon (U), Shegaon Road, Khamgaon, 444303	Mr. S. P. Jadhav	ycmou1392a@gmail.com	9960965566
3.	Adv.M.N.Deshmukh Arts, Science And Commerce College, Rajur ,Tal-Akole,Dist-A.Nagar	51214	Dr.B.S. Deshmukh	Prof. N. R. Lahamage	mndcollegerajur@gmail.com	9325747700
4.	Dr Rafiq Zakaria College For Women Aurangabad	21257	Navkhanda Palace Jublee Park Bhadkalgate, VIP Rosd, 431001	Dr. Bushra	collegetalwan@gmail.com	9561633144
5.	Netaji Subhashchandra Bose College Of Agriculture, Markhel	85198	A/P- Markhel, Nanded- Bidar Road, 431718	Mr. Ajinath Waghmode	nsbagrimarkhel@gmail.com ajinath63@gmail.com	9665116571 8767930174
6.	College of Agriculture, Selu.	87139	Lokmangal Nagar, Raigad Corner,, Parbhani Road, 431503	Prof. Vaibhav Lipne	krushimahavidyalaya selu@gmail.com	8007697263
7.	Dr. Vithalrao Vikhe Patil Foundation's College Of Agriculture	51213	Wadgaon Gupta, Viladghat, P.O.- Midc	Dr. H. L. Shirsat	hlshirsat@gmail.com	8554990236
8.	Dr. Gangadharrao Pathrikar College Of Agriculture, Pathri	21255	At/Post -Pathri Tq- Phulambri Dist- Aurangabad, 431111	Mr.	gpbscagri2015@gmail.com	
9.	College Of Agriculture, Babhulgaon	54392	At Babhulgaon Post Bhatgaon Tal Yeola Dist Nashik, Patoda Road, 423401	Dr. S. D. Mhaske	principal@abyeola.com	9823026809
10.	Poojya Sane Guruji Vidya Prasarak Mandal's K. V. Patel College Of Agriculture, Shahada.	5511A	Shahada. Dist- Nandurbar., Khetia Road,, 425409	Dr. S. R. Chaudhari	princi_agri@rediffmail.com drappasrc@gmail.com	9767487304

11.	College Of Agriculture, Amkheda	1578A	A/P. Amkheda Taluka. Malegaon Dist. Washim, 444503	Mr.		
12.	Sau.Vasudhatai Deshmukh Krushi Tantra Vidyalay	11134	A/P Mundgaon Tq Akot Dist Akola, Mainroad, 444117	Mr.		
13.	Suprakruti Madhushala Bee Organic Farm	54471	Suprakruti Madhushala, Gat No. 72, Govardhan, Via Yashwantrao Chavan Maharashtra Mukta Vidhyapith, Nashik-422222.,	Dr. Tukaram Bandu Nikam	tbnikam@gmail.com	9420226557
14.	Krishi Vigyan Kendra, Tondapur	8806A	Post Waranga Ta. Kalmnuri Dist Hingoli, 431701	Mr. Anil Olambe	kvkHINGOLI@gmail.com apolambe@gmail.com	7588153193
15.	Manikchand Dhariwal Institute	6321A	Shirur, (Ghodnadi), Tal- Shirur, Dist- Pune, 412210	Mr.		
16.	Phaltan Education Societys College Of Agriculture, Phaltan	64119	Malojiraje Educational Campus, Jinti Naka Phaltan, 415523	Prof. A. D. Patil	ssch2003@gmail.com patilak1976@gmail.com	7588627323
17.	Sadguru College of Agriculture Mirajgaon	51147	Nagar Solapur Road (Near Toll Plaza) Mirajgaon, Tal- Karjat Dist- Ahmednagar Pin414401, 414401	Mr.		
18.	Gramonnati Mandal's , College Of Agri.Business Management, Narayangaon, Tal - Junnar, Dist- Pune	6222A	Ap- Narayangaon, Tal - Junnar, Dist- Pune, Pune - Nashik Highway, Narayangaon 410504	Mr.		
19.	Dadasaheb Patil College Of Agriculture, Dahegaon	21258	At. Post. Dahegaon Tal. Vaijapur Dist. Aurangabad	Mr. P. R. Shelar	dpcagri99@gmail.com parasram2shelar@gmail.com	9765542299 9604536396
20.	Karmayogi Dulaji Sitaram Patil College Of Agriculture	54302	Udoji Maratha Boarding Campus, Gangapur Road, Nashik, 422002	Dr. R. D. Bedse	acn_13@rediffmail.com nashikrc54302@gmail.com	9096342341
21.	Vivekanand Agriculture College Hiwara Ashram	1359A	Vivekanand Nagar Hiwara Ashram, Tq Mehkar, Dist Buldana 443301	Mr.		
22.	Department Of Zoology	54477	K.R.T. Arts, B. H. Commerce And Science College Shivaji Nagar, Gangapur Road,, 422002	Mr. R. B. Andhale	vikramkakulte@kthmcollege.ac.in ramnathandhale@kthmcollege.ac.in	7350643283

23.	Shri Dhokeshwar College	51215	Takali Dhokeshwar ,Tal- Parner, Takali Dhokeshwar	Dr. Vaishali Madhav Gangotri	tdcollege@gmail.com vaganotri2009@gmail.com	9881409267 7020876939
24.	Kalwan Education Societs / Arts, Commerce & Science College Kalwan (Manur) Tal. Kalwan Dist. Nashik	54279	Arts, Commerce & Science College Kalwan (Manur) Tal. Kalwan Dist. Nashik - 423501, 423501	Prof. Yogesh A. Gangurde	collegedalwan@gmail.com yogeshgangurde9579@gmail.com	8275021923
25.	Krishi Vigyan Kendra Pal Taluka Raver Dist Jalgaon	5325A	At Post Pal Tal Raver Dist Jalgaon, 425504	Mr.		
26.	Maulana Azad College Of Arts, Science & Commerce	21256	Post Box No 27, Dr. Rafiq Zakaria Campus, Dr Rafiq Zakaria Marg, Rauza Bagh, Aurangabad, 431001	Dr. J. D. Shaikh	macprincipal@gmail.com sjulfikar@rediffmail.com	9960500888
27.	Mata Ratneshwari Sevabhavi Shikshan Santha Zari's Shri Guru Govindsinghji Mahavidyalay	85222	AT Zari, Post-Vishnupuri, 431606	Mr.		
28.	Madhusanchay Foundation	54478	103- Nips Skill Institute 1st Floor Shiv Plaza Apartment, Dindori Road, near Reliance Petrol Pump, Mhasrul, Nashik	Mr. Jagdish Joshi	nipsnasik@gmail.com Joshi555@gmail.com	9513786002 0252-2956002

७. विभागीय केंद्रे

१. अमरावती

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
अमरावती विभागीय केंद्र
व्ही.एम.व्ही. रोड वलगाव,
अमरावती - 444 604
दूरध्वनी क्रमांक 0721-2531444

२. औरंगाबाद

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
औरंगाबाद विभागीय केंद्र
सर्व्हे क्र. 41, नंदनवन कॉलनी, छावणी,
औरंगाबाद - 431 002
दूरध्वनी क्रमांक 0240-2335798 / 2356826

३. मुंबई

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
मुंबई विभागीय केंद्र
जगनाथ शंकरशेठ नगरपालिका शाळा,
दुसरा मजला, फ्रेयर ब्रिज (दक्षिण), नाना चौक,
ग्रँट रोड (पश्चिम), मुंबई - 400 007
दूरध्वनी क्रमांक 022-23874186 / 23813256

४. नागपूर

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
नागपूर विभागीय केंद्र
सुभेदार हॉल, विद्यापीठ क्रीडा क्षेत्र, लॉ कॉलेज
कॅम्पस, अमरावती रोड, रविनगर चौक,
नागपूर - 440 001
दूरध्वनी क्रमांक 0712-2553724 / 25

५. नाशिक

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
नाशिक विभागीय केंद्र
जुनी निगम इमारत, दुसरा मजला, नवीन पंडित कॉलनी,
शरणपुर रोड, नाशिक- 422 002
दूरध्वनी क्रमांक 0253-2317063

६. पुणे

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
पुणे विभागीय केंद्र
शाहीर अण्णाभाऊ साठे शाळागृह,
महानगरपालिका शाळा क्रमांक 5 (मुलांचे
वसतिगृह), 654, सदाशिव पेठ,
कुमठेकर मार्ग, पुणे - 411 030
दूरध्वनी क्रमांक 020-24491107

७. कोल्हापूर

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
कोल्हापूर विभागीय केंद्र
शिवाजी युनिव्हर्सिटी कॅम्पस, पोस्ट ऑफिस
जवळ, विद्यानगर, कोल्हापूर - 416 004
दूरध्वनी क्रमांक 0231-2607022

८. नांदेड

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे
नांदेड विभागीय केंद्र
श्रीमती. इंदिरा गांधी प्राध्यापक महाविद्यालय,
लातूर फाटा, वासरणी रोड, नांदेड- 431 603
दूरध्वनी क्रमांक 02462-259940 / 50

८. विशेष सूचना / संपर्कासाठी

सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्र
यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
ज्ञानगंगोत्री, गोवर्धन, गंगापूर धरणाजवळ,
नाशिक - ४२२२२२, दूरध्वनी : (०२५३) २२३०३३५
ई-मेल - ccsi@ycmou.digitaluniversity.ac
Website- <http://ycmou.digitaluniversity.ac>

प्रा. प्रकाश अतकरे, प्रमुख, शैक्षणिक व्यवस्थापन,
सहयोग व विशेष उपक्रम केंद्र (CCSI)
Mo. No: 9422247286
E-Mail: ccsi@ycmou.digitaluniversity.ac

श्री. कैलास मोरे, सहयोगी सल्लागार (CCSI)
ग्रामरोजगार सेवक प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C133)
शेतकरी उत्पादक कंपनी व्यवस्थापन प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C148).
Mo. No: 9021422479
E-Mail: ccsi@ycmou.digitaluniversity.ac

श्रीमती. माधुरी खर्जुल, शैक्षणिक संयोजक (CCSI)
सुरक्षा रक्षक प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C132)
सुरक्षा अधिकारी प्रगत प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C134)
Mo. No: 8668279088
E-Mail: ccsi@ycmou.digitaluniversity.ac

श्री. आकाश लाथड, शैक्षणिक संयोजक (CCSI)
शेतकरी उत्पादक कंपनी व्यवस्थापन प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C148)
Mo. No: 8446805391
E-Mail: ccsi@ycmou.digitaluniversity.ac

श्री. राहुल नवले, शैक्षणिक संयोजक (CCSI)
मधुमक्षिकापालन कौशल्य प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (C149)
Mo. No: 8999980785
E-Mail: ccsi@ycmou.digitaluniversity.ac

नोंदणीबाबत संपर्कासाठी

सहायक कुलसचिव

नोंदणी कक्ष य.च.म मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
Phone: (0253) 2230580

Email: nondani@ycmou.digitaluniversity.ac

परीक्षेसाठी अभ्यासकेंद्राची यादी विद्यापीठाच्या Website वर उपलब्ध करून देण्यात येईल.

परीक्षेबाबत संपर्कासाठी

सहाय्यक कुलसचिव परीक्षा कक्ष-२

परीक्षा विभाग य.च.म. मुक्त विद्यापीठ

Phone: (0253) 2230058, 9403774548

Email: borse_kb@ycmou.digitaluniversity.ac

c) Course Report

REPORT ON

Different Activities Related to Apiculture:

Department of zoology Shri Dhokeshwar College, Takali Dhokeshwar and Savitribai Phule Pune University conducted a **Workshop** on "Recent Trends in Apiculture and Scope in future" on 17/02/2020. Honourable Sitaramji Khilari, Dr. Haresh Shelke present for inauguration as chief guests. Dr. Sudhir Wagh guide students in this workshop. In first session of workshop Dr. Sudhir Wagh discuss about honeybees and importance of apiculture. He also points out importance of bees in pollination and biodiversity. In second session principal Dr.L.S. Matkar explains how honeybees are important in farms and everyday life. In third session Prof.P.P. Pathare guides about apiculture as a career for today's student. Gangotri V.M., Prof.S.D. Dalavi, Dr Suroshi V.N. Present for programm. Rokade Omkar and Auti Akash anchor programm. Total 81 students, 45 boys and 36 girls participated in workshop.

C-149 Beekeeping Certificate Course: In January 2021 Yashwantrao Chavhan Open University Approved Beekeeping Certificate Course for zoology department of college. For inauguration function president honourable Nandakumar Zaware, secretary G.D. Khandeshe Adv. Vishwasrao Athare, Dr. Vivek Bhapkar, honerable Ramchndra Dare were present. This function held on 05/03/2021, all admitted students, all faculty and staff of college present for programme's Nanasheeb Ingale and Principal practically guides students about handling of bees. Anchoring done by Prof. Dalavi and purpose of programme explained by Dr.V.M. Gangotri.

Workshop on Beekeeping: - On Tuesday, 06/07/2021 Workshop on beekeeping. Master trainer from Jyoti Kranti, co-operative, Multistate, Ahmednagar Mrs. Amruta Deshmukh invited as chief guest. How bees useful in pollination of crops, fruits, oilseeds, and flowering plants apart from their use for wax, honey, venom production explained by her. Bees also helpful in improving economic condition of farmers if they applied apiculture in their farm. Deshmukh also explained how to handle beehive, smoker, beeveil practically. Principal Matkar L.S. and Mrs. Deshmukh. Dr. Gangotri, Prof. Kothawale, Prof Dalavi S.D. inaugurate the workshop by giving water to plant. Principal explains about usefulness of beekeeping as a business to students and farmers.

PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Perner, Dist. Ahmednagar

Photographs Certificate Programme in Beekeeping

d) Certificate

Statement of Marks for Certificate Programme in Beekeeping - Winter (C149)
Examination: August-2021

Name: **DHERANGE PRADIP GOPINATH**
 Mother Name: **KAMAL**
 PRN: **2020017001802157** Seat Number: **GC149000086**
 Study Center: **SHRI DHOKESHWAR COLLEGE (51215)**

Course Code	Course Name	AM	UA			CA			Total			Sts	Rmk
			Max	Min	Obt	Max	Min	Obt	Max	Min	Obt		
GEN171	Certificate Programme in Beekeeping -Theory	TH	80	32	80	20	8	15	100	--	95	P	E,C
GEN172	Certificate Programme in Beekeeping-Practical	PR	50	17	40	--	--	--	50	--	40	P	E,C

Grand Total: **135 out of 150 (One Hundred and Thirty Five)** Ordinance: **Not applied**
 Result: **Pass** Class: **First Class with Distinction** Percentage: **90.00 %**

Abbreviations: CA: College Assessment, UA: University Assessment, AM: Assessment Method, Sts: Result Status, Rmk: Remark/s, TH: Theory, PR: Practical, P: Pass, F: Fail, AB: Absent, RR: Result Reserved, X: Past Appearance, E: Exempted, T/ATKT: Allowed To Keep Term, M: Performance cancelled, D: Detained, PNO: Paper Not Opted, EHB: Explicitly Hold Back, NP: No Punishment, AB: AbsentButPassed, E: Exemption claimed and approved, N: Not Exempted, C: Current Appearance, SPH: Special Passing Head, CO: Completed, IC: Incompleted, S: Condonation Applied, --: Person With Disability(PWD)

Statement No: 107191420

Date: 13 Sep 2021

Controller of Examinations

2. Online Certificate Course -C- Language Programming

a) Student List

Ahmednager Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's
SHRI DHOKESHWAR COLLAGE

Takali Dhokeshwar, Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

Department Of Physics

Online Certificate Course Student List 2020-21

Class -S.Y.B.Sc.

Semester-IV

Sr. No	Name of Student	Sr. No.	Name of Student
1	BARVE BHARTI RAVSAHEB	15	NAVALE PRATIKSHA BABASAHEB
2	BHAND MANISHA SHIVAJI	16	PAWAR HARSHAL MANOHAR.
3	DATE SHAKUNTALA POPAT	17	PHAPALE PRIYANKA POPAT
4	DHARAM RAMDAS BHAUSAHEB	18	RAHINJ KOMAL SAKHARAM
5	GAYKHE SUHAS SURESH	19	RODE POOJA APPAJI
6	JADHAV KAVITA DEVRAM.	20	SHELKE SALONI PANDURANG
7	KADNAR RUPALI POPAT	21	SHIKARE RUSHIKESH VILAS
8	KOKATE MUKTA SANJAY	22	SHINDE MADHURI ANNASAHEB .
9	MADANE NIKITA BHAGAJI.	23	SHINDE PUNAM ASHOK
10	MANE SATYABHAMA GORAKSHA	24	THANGE MONIKA DHONDIBHAU
11	NARAD AJAY NAVNATH.	25	THUBE PRATIKSHA BALU
12	NARAD MANALI DHONDIBHAU	26	THUBE VIKAS GHAMAJI
13	NARAD VAISHNAVI DEVIDAS	27	ZAWARE VIJAYA TUKARAM
14	NARHE TAI MACHHINDRA		

Principal

PRINCIPAL

Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

b) Syllabus

Syllabus of Certificate Course 'C' Language Programming

Department of Physics

Academic Year 2020-21

Total Lecture-24

Chapter 1. Concepts of programming: (6 L)

Definition and Properties of algorithms, Algorithm development, Flow charts- symbols and simple flowcharts. Flow charts and Algorithms for Kinematic equations, Free fall, Equation of state, Factorial of a number. Types of programming language: Lower, middle and higher level languages.

Chapter 2. C Programming (14 L)

Structure of C program, Character set, key words, Constants and variables, Variable names, Data types and their declarations, Symbolic Constants. Input/output functions: scanf (), printf (), getchar (), putchar (), getch (), gets (), puts (). Operators and Expressions: Arithmetic Operators, Relational Operators, Logical Operators, Assignment Operators, Conditional Operator. Formatted input/output Control statements: If, if else, while, do while for loop, nested control structures (nested if, nested loops), break, continue, switch- case statement, goto statement. Use of Library functions: e.g. mathematical, trigonometric, graphics. Examples of Program

Chapter 3. Arrays and Pointers in C (4 L)

Arrays: 1-D, 2-D and String Examples: Arranging numbers in descending and ascending order, Sum of matrices, multiplication of matrices. Concept of Pointers. Examples of Program

PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

c) Course Report

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's
SHRI DHOKESHWAR COLLEGE

Takali Dhokeshwar, Tal :- Parner, Dist. :- Ahmednagar. 414304 (M.S.)

☎(Off.): 02488- 282414 (Fax) 02488-282800

ACCREDITED BY NAAC WITH 'B' GRADE

Department Of Physics Academic Year 2021-22

Date: 29/06/2022

Report of Online Certificate Course 'C Language programming'

Department of Physics organized **Online Certificate Course** on the subject 'C Language Programming' for S. Y. B. Sc. Science students for the academic year 2021-2022. Online certificate course lectures were started from 10th May 2022 on Google meet platform. The duration of certificate course was one month. The syllabus of Course was designed for 30 lectures.

The main objective of the certificate Course was to improve awareness and knowledgeable skill among the student about the software technology and its applications for employability. Online M.C.Q. examination test of 40 marks was held for student assessment and evaluation process and certificates were automatically generated which were received by the students on their email. In total 23 students participated in online certificate course. The feedback form of the activity was also collected by the department.

S.B. Wairad
Head

Principal
Principal
PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

d) Certificate

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's
Shri Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar, Tal : Parner, Dist : Ahmednagar 414304

Academic year 2020 -2021
Certificate of Appreciation

This is to certify that **Phapale Priyanka Popat** has solemnly pledged and successfully completed **Online Certificate Course 'C Language Programming'** organized by Department of Physics, Shri Dhokeshwar College, Takali Dhokeshwar .
Certificate No. MDPJSQ-CE000005

 Prof. S. B. Gaikwad Head, Department of Physics	 Prof. A. C. Kale IQAC, Coordinator	 Dr. L. S. Matkar Principal
--	---	---

Made for free with Certify'em

PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

Year 2019-2020

1. Political Journalism

a) Student List

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

**SHRI DHOKESHWAR COLLEGE,
TAKALI DHOKESHWAR**

Political Journalism Certificate Course

Student list -2019-20

Sr. No.	Name of Students
1.	Abhang Supriya Kerubhau
2.	Aher Ashvini Balasaheb
3.	Bhobal Sanket Haribhau
4.	Chattar Akshay Rajendra
5.	Chikane Saurabh Anil
6.	Date Pratibha Sureshs
7.	Dharam Kailas Ganpat
8.	Dharam Vilas Mathaji
9.	Gaikwad Gulab Uttam
10.	Gaikwad Kiran appasaheb
11.	Gangad Kishor Tukaram
12.	Gunjal Snehlata Sahebrao
13.	Kakade Nitin Bhaskar
14.	Khade Sadhana Bhausahab
15.	Narasale Rushikesh Shivram
16.	Nawale kishor Dattatray
17.	Nawale Ramprasad Vitthal
18.	Pathare Shubham Sanjay
19.	Rokade Ramesh Sampat
20.	Shinde Akshay Dattatray
21.	Shinde Dhanesh
22.	Walunj Rushikesh Yashwant
23.	Walunj Santosh Shivaji
24.	Zaware Pranali Sudam

b) Syllabus

अहमदनगर जिल्हा मराठा विधा प्रसारक समाजाचे

श्री ढोकेश्वर कॉलेज, टाकळी ढोकेश्वर

राज्यशास्त्र विभाग

राजकीय पत्रकारिता प्रमाणपत्र कोर्स

प्रस्तावना

संसदीय लोकशाही शासन व्यवस्थेत समाज घटक हा मध्यवर्ती असतो.समाज्याचे प्रतिनिधित्व पक्षीय राजकारणातून साकारत असल्याने लोकशाही आणि राजकरण यांचा अनन्य संबध असतो. या संबधाला प्रभावित करण्यासाठी माहिती,जान,मूल्ये आणि विचार उपयुक्त ठरतात.म्हणून सर्वव्यापी प्रतिनिधित्वाचा दावा करण्यासाठी माहिती संकलित करणे अत्यावशक असते.तथापि माहिती मिळवणे हा माणसाचा जन्मसिद्ध अधिकार आहे.ही माहिती प्राप्त करण्याचे साधन पत्रकारीता असल्याने लोकशाहीच्या यशस्वीतेसाठी तो एक महत्वाचा घटक आहे.म्हणून समाज आणि लोकशाहीचे मूल्ये यांच्यात सुसंवाद वाढवणारा पत्रकार हा दुवा ठरतो .समकालीन काळातील महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या सुप्त गुणांना वाव मिळावा, त्यांची उपक्रमशीलता विकसित व्हावी पदवीचे शिक्षण घेत असतांनाच व्यवसायाभिमुख आणि रोजगाराच्या संधी उपलब्ध व्हाव्यात यादृष्टीने, राजकीय पत्रकारिता प्रमाणपत्र कोर्स, राज्यशास्त्र विभागाच्या वतीने या शैक्षणिक वर्षा पासून सुरु करण्यात येत आहे.

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे

वाढती संसूचन आणि प्रसार माध्येमे ही अत्यंत महत्वाची ठरू पाहत असून संबध मानवी समाजाची ती आज निकडीची गरज बनली आहेत.त्यामुळे या क्षेत्राचा मोठा विस्तार झालेला असल्याने येथे रोजगाराच्या विपुल संधी तरुणांसाठी उपलब्ध आहेत.पत्रकारितेची तोंड ओळख करून घेण्यासाठी आणि लेखनाची मुलभूत कौशल्ये विकसित करण्यासाठी हा कोर्स सुरु करण्याचा आमचा हेतू आहे. सदर प्रमाणपत्र कोर्सचा उद्देश विद्यार्थी विकास केंद्रित असून, या अभ्यासक्रमाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना पत्रकारितेतील मान्यवरांचे मार्गदर्शन आणि प्रात्यक्षिक उपक्रमावर भर देण्याचे नियोजित उद्दिष्ट ठेवलेले आहेत तसेच कोणत्याही शाखेचा विद्यार्थी या कोर्सला प्रवेश घेऊ शकतो त्यानुसार पुढीलप्रमाणे आमचे उद्देश आहेत.

१ विद्यार्थ्यांना पत्र व्यवसायाचे ऐतिहासिक महत्त्व समजावून देणे.

२. गेल्या दीड शतकाकील वृत्तपत्रीय जगतातील घडामोडीची विवेचनात्मक माहिती देणे.
३. महाराष्ट्र राज्यातील पत्रकारितेची वाढ आणि विकास ग्रामीण, शहरी, साखळी वृत्तपत्रे (बहुआवृत्ती) दैनिक, साप्ताहिक, पाक्षिक, मासिक, वार्षिक, दिवाळी अंक इत्यादींचा अभ्यास करणे
४. भारताची स्वातंत्र्य चळवळ आणि संयुक्त महाराष्ट्र आंदोलन यातील पत्रकारितेच्या भूमिकेचा अभ्यास करणे.
५. भारतातील वृत्तपत्रांची वाढ. विकास आणि वृत्तपत्र व्यवसायाची सद्यस्थिती या विषयी माहिती घेणे

अभ्यासक्रम कालावधी

सहा महिने, अभ्यासवर्ग आठवड्यातून दोन दिवस

वेळ :- सकाळी ८:३० ते. ०१: ३०

शिक्षणाचे माध्यम :- मराठी

शुल्क

अभ्यासक्रम प्रवेश शुल्क रु/२०० .

त्याच बरोबर प्रशिक्षण सहल व इतर प्रवासा निमित्त वेळोवेळी होणारा खर्च विद्यार्थ्यांना करावा लागेल. तसेच नोट्स व इतर शैक्षणिक कागदपत्राच्या झेरॉक्स प्रती सवलतीच्या दरात उपलब्ध केल्या जातील.

अभ्यासक्रम

अ.क्र.	प्रकरणाचे नाव	एकूण तास
१.	पत्रकारितेची सैद्धांतिक पार्श्वभूमी: सविधान आणि पत्रकारितेची मूल्येव्यवस्था	५ तास
२.	पत्रकारिता:राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय मूलतत्वे, व्यवसायाचे स्वरूप व सध्यस्थिती	५ तास
३.	संपादन व वृत्तपत्रीय लेखन	५ तास
४.	बातमीदारी	५ तास
५.	न्यू मिडिया व प्रात्यक्षिके:युटूब,फेसबुक,ट्यूटर इत्यादी	५ तास
६.	जनसंपर्क व जाहिरात	५ तास
७.	प्रकल्प अहवाल	५ तास
८.	एकूण	३५ तास

भविष्यातील संधी

१. मुद्रित आणि इलेक्ट्रॉनिक प्रसार माध्यमामध्ये रोजगाराच्या संधी
२. विविध राजकीय पक्षांचे नेते व कार्यकर्ते तसेच सामाजिक कार्यकर्ते यांचे माध्यम सल्लागार म्हणून नियुक्ती
३. स्वतंत्रपणे माध्यमे व्यावसायाची उभारणी करण्याची संधी

विभाग प्रमुख

प्राचार्य
श्री. दौकेश्वर कॉलेज
दौकेश्वर, ता. पारनेर, जि. अ.नगर

c) Course Report

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

**SHRI DHOKESHWAR COLLEGE,
TAKALI DHOKESHWAR**

Tal :-Parner, Dist. :- Ahmednagar. 414304.

☎(Off.): 02488- 282414 (Fax) 02488-282800

NAAC ACCREDITED "B"GRADE

Report on Political Journalism Certificate Course (2019-20)

The Department of Political Science had introduced Political Journalism Certificate Course in the academic year 2018-2019. The key theme behind introducing this course was to provide professional knowledge and career opportunities to the college students while pursuing their degree.

An expert lecture was organized to guide the students regarding creating awareness about the current issues in politics. Mr. Babanrao Gaikhe (Senior Reporter) had explored the new career opportunities political journalism. He also explained the students to learn about News Write Up, News Collection, Editing, etc.

The duration of this course was 6 months (35 Hours). Total 24 students had enrolled for this course and they had completed this course successfully.

PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

d) Certificate

अहमदनगर जिल्हा मराठा विद्या प्रसारक समाजाचे

श्री ढोकेश्वर कॉलेज, टाकळी ढोकेश्वर

ता.पारनेर, जि. अहमदनगर - ४१४३०४

प्रमाणपत्र

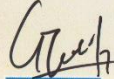
श्री. / कु. आहरेर (आश्विनी बाळासोहेब) वर्ग एक वाय बीए

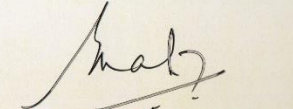
यांती/हिने श्री ढोकेश्वर कॉलेज, टाकळी ढोकेश्वर यांनी शैक्षणिक वर्ष २०१९ -२०२० मध्ये आयोजित केलेला

राजकिय प्रकाशीता

प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम पुर्ण केल्याबद्दल सदर प्रमाणपत्र

सन्मानपूर्वक प्रदान करण्यात येत आहे.

समन्वयक

डॉ.एल.एस.मतकर
प्राचार्य

2. Travel Tourism a) Student List

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's
SHRI DHOKESHWAR COLLEGE,

TAKALI DHOKESHWAR

Tal :-Parner, Dist. :- Ahmednagar. 414304.

(Off.): 02488- 282414 (Fax) 02488-282800

NAAC ACCREDITED "B"GRADE

Travel Tourism Certificate Course

Student list -2019-20

Sr. No.	Name of Students
1.	Arote Akshay Bansi
2.	Bhagat Chaitanya Pandurang
3.	Darekar Nilesh Khandu
4.	Date Sanket Dattatray
5.	Dharam Priyanka Mathaji
6.	Dhekale Sampat Sadu
7.	Gagare Suruchi Dipak
8.	Gawali Raju Sampat
9.	Ghandat Bhavesh Ramesh
10.	Ghodake Malhari Martand
11.	Gunjal Reshma Shivaji
12.	Jadhav Priyanka Ambadas
13.	Jejurkar Mangesh Daulat
14.	Kasbe Vardhman Namdev
15.	Kedar Ganesh Bhau
16.	Pawar Sandip Sunil
17.	Sarode Sumedh Dattatray
18.	Shendage Satish Zumber
19.	Thube Mayur Babaji
20.	Thube Sanket Namdev
21.	Unde Swati Zumber
22.	Zaware Ashwini Bhaskar
23.	Zaware Manasvi Balasaheb
24.	

b) Syllabus

SYLLABUS

Paper- I Theory (Total-50 L)

1. Introduction to Travel and Tourism. (06 L)
Definition, nature and scope of travel and tourism.
2. Importance of travel and tourism (08 L)
 - Tourism as economic activity
 - Problems of travel and tourism
 - Historical background and development process of tourist center
3. Travel terminology (08 L)
Recreation and Desire, Location, Accommodation, Transportation, Accessibility, Amenities, Attraction, Climate
4. Role of transport in tourism (08 L)
Roadways, Railways, Airways, Waterways
5. Types of tourism (08 L)
6. Factor's influencing on travel and tourism. (12 L)
 - choice of transport
 - Types of tourist
 - Availability of means of transport
 - Cost of transport
 - Efficiency levels
 - Frequency and carrying capacity
 - Travel time incentives offered

Paper-II Practical (Total- 30 L)

1. Map definition and classification. (02 L)
2. Elements of map use in Survey of India(SOI) (03 L)
3. Introduction to National and World atlases. (03 L)
4. Reading of tourist city maps. (03 L)
5. Filling the blank of the map-Tahsil, Districts, States, India &World. (02 L)
6. Time Table Reading of travel mode. (03 L)
7. To study some travel agency & its, role, nature and work. (03 L)
8. Passport, visa, travelers cheques, Ticket Reservation. (03 L)
9. Conversions of currencies of major countries in Rupees. (02 L)
10. Study of latest modes of communication. (03 L)
11. MTDC, ITDC Website. (03 L)

List of Reference Book

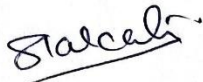
Sr. No.	Name of Book	Writers
01.	Tourism Development	A.K. Bhatiya
02.	Tourism & Economic Development	Kumar Nirmal
03.	Internet & Kalparikash	Apate Mohan
04.	Internet for every one	Lean Mathews
05.	An Introduction travel and tourism	Seth Pemnath
06.	Tourism in India	Gupta V.K.
07.	Tourism in India	Singh Parandeeep
08.	Rashtriya Atlas	Dr.S.N.Kulkarni
09.	Tourism today- An Indian	Maneet Kumar
10.	Tourism Devlopment	Doglas P.
11.	Aerial Stereo autograph	Harold R.R.
12.	Aerial Stereo Studies	Dr.Robert Boyer
13.	Hand book of travel tourism	
14.	Time table booklet(Air ,Rail,Bus Stand,Seaport)	
15.	पर्यटनाकडून व्यवसायाकडे	डॉ. घारपुरे
16.	पर्यटन काल आणि आज	डॉ. सारंग

List of Equipments & Tools:

Sr. No.	Equipments
01.	Tourist City Maps
02.	Overhead Projector
03.	Digital Camera
04.	Imported Binocular
05.	Geographical Outline Maps
06.	Mobile Board
07.	Exhibition Display System
08.	Toposheet
09.	Audio Video CD

Scheme of Examination:

- There will be combine examination for theory and practical
- Duration of exam paper three hours
- Format of Question paper
- Multiple choice question 50 items -01 marks each
- Short answer type question 05 items- 04 marks each
- Practical and oral 30 marks
- Total marks of exam -100

Coordinator

Head

Department of Geography

PRINCIPAL

Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

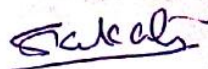
c) Course Report

Report

Date-15/04/2020

Travel & Tourism certificate course

Travel & Tourism certificate course was implemented at the college level in the year 2019-20 under the Department of Geography. A total of 25 students took admission in it. Participating students were guided by the professors of the department to get information about the tourist destination, create interest in tourism, study about regional tourist destinations, employment opportunities available in travel and tourism sector and tourism infrastructure. In a one-day workshop organized for students on 18/02/2020, Mr. BhushanDeshmukh, the principal lecturer, gave in-depth guidance on the topic of employment opportunities arising from tourism. A total of 75 students participated in this workshop. After the completion of the course duration, the students were given a certificate by taking the exam. Prof. Kokate S.B. worked first as the course coordinator.

Course coordinator

Kokate S.B.

PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

d) Certificate

अहमदनगर जिल्हा मराठा विद्या प्रसारक समाजाचे

श्री ढोकेश्वर कॉलेज, ढाकळी ढोकेश्वर

ता.पारनेर, जि. अहमदनगर - ४१४३०४

प्रमाणपत्र

श्री. / कु. डाडयुळ व्वाती ञाढाढाहेढ वर्ग टी. ञाघ. ढी.र.
यांनी/हिने श्री ढोकेश्वर कॉलेज, ढाकळी ढोकेश्वर यांनी शैक्षणिक वर्ष २०१८ -२०१९ मध्ये आयोजित केलेला
रूढल डॅण्ड ढरीडम प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम पुर्ण केल्याबढल सदर प्रमाणपत्र
सन्मानपूर्वक प्रदान करण्यात येत आहे.

ढाकळी
समन्वयक

ढाकळी
डॉ.एल.एस.मतकर
प्राचार्य

Year 2018-2019

1. Tally ERP-9

a) Student List

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

Shri Dhokeshwar College, Takali Dhokeshwar

Tal – Parner Dist- Ahmednagar.

Financial Accounting Tally ERP 9 Course

Student list 2018-19

Sr. No	Name of the Student	Email ID	Mobile No.
1	Khade Vikas Murlidhar	vikkikhade07@gmail.com	9146088856
2	Waghmare Rohit Haridas	rohitwaghmare7758@gmail.com	7758987102
3	Landage Tushar Sakharam	tusharlandage1199@gmail.com	7218672455
4	Dhome Amol Vikram	amoldhome98@gmail.com	7218250238
5	Date Mahendra Namdev	mahendradate64@gmail.com	9767391404
6	Magar Gaurav Bhau	gauravmagar688@gmail.com	9325873228
7	Walunj Ajay Revan	ajaywalunj212@gmail.com	7038684869
8	Ghule Milind Dattatray	ghulemilind131999@gmail.com	7083029954
9	Thube Swapnil Sudam	swapnilthube17@gmail.com	9689398013
10	Rakte Pooja Bhimaji	raktepooja98@gmail.com	7350936565
11	Datir Varsha Bhimaji	varshdatir1988@gmail.com	8308143797
12	Lagad Madhuri Jalindar	madhurilagad030498@gmail.com	8805091189
13	Unde Ashwini Gangaram	ashwiniunde0912@gmail.com	7219710021
14	Waphare Vijaya Goraksha	vijayawaphare0810@gmail.com	9763767902
15	Ghanwat Kajal Santosh	kajalghanwat000@gmail.com	7588359129
16	Gund Sandhya Shivaji	sandhyagund123@gmail.com	7030270567
17	Datir Vaishali Dhondibhau	datirvaishali99@gmail.com	9067132889
18	Godase Pratiksha Jalindar	godasepratiksha99@gmail.com	9604910974
19	Date Rutuja Shivaji	rutujadate1999@gmail.com	7720062361
20	Godase Pratibha Shivaji	godasepratibha99@gmail.com	9604699861
21	Rokade Ashwini Balasaheb	ashwinirokade2000@gmail.com	9604092119
22	Pawar Dipali Ganpat	dipalipawar311099@gmail.com	8308117680
23	Kargal Shailabai Revaji	kargalshailabai123@gmail.com	7218829830
24	Shinde Satish Balu	stishshinde@gmail.com	9049754887
25	Patel Sadik Rafik	sadikpatel4325@gmail.com	7720079157
26	Shinde Sachin Babaji	sachinshinde110500@gmail.com	9067001471
27	Date Vishal Khandu	vishaldate1306@gmail.com	9146704995
28	Shinde Rahul Jabaji	rshinde14378@gmail.com	9146709548
29	Gayakhe Tushar Balasaheb	tushargayakhe3754@gmail.com	9767412684
30	Kalamkar Prakash Khandu	prakashkalamkar9333@gmail.com	9922286341
31	More Avinash Balasaheb	moreavinash0106@gmail.com	8308582383
32	Chikane Girish Rohidas	girishchikane08@gmail.com	7972836963
33	Kasute Vikas Mahadu	vikaskasute2911@gmail.com	7420927714
34	Mane Rama Sidu	ramamane79@gmail.com	7350065652
35	Date Jyoti Ranganath	jyotidate1004@gmail.com	9370394774

36	Aher Priyanka Shivaji	priyankaaher0205@gmail.com	9527358505
37	Aher Mayuri Subhash	amayuri254@gmail.com	7057639765
38	Date Tejashri Balu	tejashridate3006@gmail.com	9657107321
39	Date Manisha Machindra	manishadate0308@gmail.com	7218428174
40	Gunjal Pratiksha Thakaji	pratikshazaware77@gmail.com	7218335190
41	Date Supriya Tukaram	supriyadate0105@gmail.com	9049254941
42	Zaware Pranjali Pandurang	pranjalizaware1707@gmail.com	9604102825
43	Thange Pratiksha Bhagwan	pratikshathange2000@gmail.com	9359414722
44	Shinde Shubhangi Anil	sshinde2612@gmail.com	9881326698
45	Zaware Pranali Haribhau	pranalizaware0708@gmail.com	9561482611
46	Wakale Chhaya Kundalik	wakalechhaya@gmail.com	9096349660
47	Darekar Daminee Balasaheb	damineedarekar0805@gmail.com	7219172119
48	Pandule Anjali Vishnu	anjali pandule@gmail.com	9420030260
49	Mhase Rohini Madhukar	mhaserm25@gmail.com	9404454635
50	Pingat Savita Pandurang	khurangeanil@gmail.com	9657371370

b) Syllabus

Table of Contents

Chapter 1: Basics of Accountancy	1	3.4.3 Compound Journal Entry	12
1.1 Introduction	1	3.4.4 Opening Entry	13
1.2 Objectives of Financial Accounting	1	3.5 Ledger	14
1.3 Advantages of Financial Accounting	1	3.5.1 Need of Ledger	14
1.4 Limitations of Financial Accounting	1	3.5.2 Difference between Journal and Ledger	14
1.5 Accounting Terms	2	3.5.3 Classification of Ledger Accounts	14
1.6 Systems of Accounting	3	3.5.4 Posting from Journal	15
1.6.1 Single Entry System	3	3.5.5 Rules of Posting	15
1.6.2 Double Entry System	3	3.5.6 'To' and 'By' Usage	16
Accounting Equation	3	3.5.7 Balance of Ledger Account	16
1.6.2.1 Steps to be followed while balancing the Ledger Account	16	3.6 Trial Balance	18
1.7 Classification of Accounts	3	3.6.1 Objectives of Trial Balance	18
1.7.1 Real Accounts	3	3.6.2 Steps to be followed while preparing Trial Balance	18
1.7.2 Personal Accounts	3	3.6.3 Methods of Preparing Trial Balance	18
1.7.3 Nominal Accounts	3	3.7 Subsidiary Books	20
Key Takeaways	4	3.7.1 Concept/ Fundamental	21
Practice Exercises	4	3.8 Types of Subsidiary Books & Related aspects	21
Section A – Review Questions	4	3.8.1 Purchase Books	21
Section B – Multiple Choice Questions	4	3.8.2 Sales Books	22
Chapter 2: Principles, Concepts and Conventions of Accounting	5	3.8.3 Purchase Return Books	22
2.1 Introduction	5	3.8.4 Sales Return Book	23
2.2 Accounting Concepts	5	3.8.5 Cash Book	24
2.3 Accounting Conventions	6	3.8.6 Petty Cash Book	25
Key Takeaways	6	3.9 Journal Proper	25
Practice Exercises	6	3.9.1 Difference between Journal and Journal Proper	26
Section A: Review Questions	6	Key Takeways	26
Section B: Multiple Choice Questions	6	Practice Exercises	27
Chapter 3: Recording Procedure in Accounting	8	Section A: Review Questions	27
3.1 Introduction	8	Section B: Multiple Choice Questions	28
3.2 Different Phases of Accounting Cycle	8	Chapter 4: Preparation of Final Accounts	29
3.3 Business Transactions and Source Document	8	4.1 Introduction	29
3.3.1 Business Transaction	8	4.2 Objectives of Preparing Final Accounts	29
3.3.2 Source Document or Voucher	8	4.3 Trading and Profit and Loss Account	29
3.4 Recording Business Transactions	8	4.3.1 Trading Accounts	29
3.4.1 Methods of Recording Business Transactions	8	4.3.2 Objective of Trading Account	30
3.4.1.1 Conventional Method or Theoretical Method	9	4.3.3 Preparation of Trading Account	30
3.4.1.2 Modern Method, Practical Method or English Method	9	4.3.4 Illustrations	30
3.4.2 Recording of Business Transactions in Journal/Book of Original Entry	9	4.3.5 Manufacturing Account	31
3.4.2.1 Use of Debit and Credit	9	4.4 Profit and Loss Account	32
3.4.2.2 Rules of Debit and Credit	9	4.4.1 Classification of Incomes and Expenses	34
3.4.2.3 Steps to be followed while recording the Business Transactions in Journal	10	4.4.2 Objective of Profit and Loss Account	34

4.4.3	Preparation of Profit and Loss Account	34	5.6.3.2	Delivery Note (ALT + F8)	59
4.4.4	Illustration	34	5.6.3.3	Receipt Note (ALT + F9)	60
4.5	Balance Sheet	35	5.6.3.4	Rejections Out (ALT + F6)	61
4.5.1	Objective of Balance Sheet	36	5.6.3.5	Rejections In (CTRL + F6)	62
4.5.2	Classification of Assets & Liabilities	36	5.6.3.6	Physical Stock Voucher (ALT + F10)	62
4.5.3	Preparation of Balance Sheet	37	5.6.4	Entering Inventory Details in Accounting Vouchers	63
4.5.4	Illustrations	37	5.6.4.1	Purchase Voucher	63
Key Takeways		38	5.6.4.2	Sales Voucher	64
Practice Exercises		39	5.6.4.3	Debit Note	65
Chapter 5: Computerised Accounting Systems using Tally.ERP9		40	5.6.4.4	Credit Note	65
Part A		40	5.6.5	Item Invoice and Account Invoice	66
5.1	Introduction	40	5.6.6	Creating an Item Invoice	66
5.1.1	Getting Started with Tally.ERP9	40	5.6.7	Creating an Account Invoice	67
5.1.2	Mouse/Keyboard Conventions	41	5.7	Accounting Reports	67
5.1.3	Closing Tally.ERP9	41	5.7.1	Basic Features of Displaying Reports	68
5.2	Creating a Company in Tally.ERP9	41	5.7.2	Financial Statements	68
5.2.1	Select a Company	43	5.7.2.1	Balance Sheet	68
5.2.2	Shut a Company	43	5.7.2.2	Profit and Loss Account	69
5.3	Features and Configurations	43	5.7.2.3	Trial Balance	69
5.4	Creating Accounting Ledgers and Groups	44	5.7.2.4	Analysis	70
5.4.1	Ledger Creation	45	5.7.2.5	Books and Registers	70
5.4.1.1	Multi Ledger Creation	46	5.7.2.6	Day Book	70
5.4.1.2	Altering and Displaying Ledgers	47	5.7.2.7	Purchase Register	71
5.4.1.3	Deleting Ledgers	47	5.7.2.8	Sales Register	72
5.4.2	Group Creation	47	5.7.2.9	Statement of Accounts	72
5.4.2.1	Altering Groups	48	5.8	Banking	73
5.4.2.2	Deleting Groups	48	5.8.1	Cheque Printing	73
5.5	Inventory Master Creation	48	5.8.2	Single Cheque Printing	77
5.5.1	Creating Inventory Masters	48	5.8.3	Cancellation of a Cheque	79
5.5.2	Creating a Stock Group	48	5.8.4	Deposit Slip	80
5.5.3	Creating a Godown	48	5.8.5	Cash Deposit Slip	80
5.5.4	Creating a Unit Measurement	49	5.8.6	Payment Advice	81
5.5.5	Creating a Stock Item	49	5.8.7	Bank Reconciliation	82
5.6	Voucher Entry	50	5.9	Cost Centre and Cost Categories	83
5.6.1	Voucher Type	50	5.9.1	Cost Categories	83
5.6.1.1	Contra Voucher (F4)	50	5.9.2	Using Cost Category and Cost Centre in Transactions	84
5.6.1.2	Payment Voucher (F5)	51	5.9.3	Cost Centre Classes	85
5.6.1.3	Receipt Voucher (F6)	53	5.9.4	Cost Centre Reports	86
5.6.1.4	Journal Voucher (F7)	53	5.9.4.1	Category Summary	86
5.6.1.5	Sales Voucher (F8)	54	5.9.4.2	Cost Centre Break-up	87
5.6.1.6	Credit Note Voucher (CTRL + F8)	55	5.9.4.3	Ledger Break-up	87
5.6.1.7	Purchase Voucher (F9)	56	5.9.4.4	Group Break-up	88
5.6.1.8	Debit Note Voucher (CTRL + F9)	57	5.10	Order Processing	88
5.6.2	Creating a New Voucher Type	57	5.10.1	Purchase of Order Processing	88
5.6.2.1	Displaying and Altering a Voucher Type	58	5.10.1.1	Altering a Purchase Order	90
5.6.3	Inventory Vouchers	58	5.10.2	Sales Order Processing	91
5.6.3.1	Stock Journal (ALT + F7)	59	5.10.3	Viewing Order Details	92

5.10.4 Display Columnar Orders & Stock Details	93	5.15.2 Benefits	133
5.11 Data Backup and Restore	93	5.15.3 Export and Import of Data	133
5.11.1 Backup	93	5.15.4 Exporting Data	133
5.11.2 Restoring Data from a Backup File	95	5.15.5 Importing Data	134
Part B: Statutory Features & Advanced Features	96	5.15.6 Benefits	134
Value Added Tax (VAT)		5.16 E-Filing Returns	134
5.12 Introduction	96	5.16.1 VAT Returns	134
5.12.1 VAT in India	96	5.16.2 Service Tax Returns	136
5.12.2 Cyclic view of VAT Computation	97	5.16.3 TDS Returns	137
5.12.3 Maintaining Stock Items with same VAT Rate	98	Practice Exercises	141
5.12.4 Dealing with Different Stock Items with Multiple VAT Rate	102	Section A: Review Questions	141
5.12.5 Defining VAT Rate Stock Group wise	103	Section B: Multiple Choice Questions	141
5.12.6 Adjustment against Tax Payable	105	Chapter 6: Accounting for Joint Venture	142
5.12.7 Making VAT Payment to the Government	105	6.1 Joint Venture	142
5.12.8 VAT Reports	106	6.2 Important Features of Joint Venture	142
5.12.8.1 VAT Form 100	106	6.3 Difference between Joint Venture and Consignment	142
Getting Started with Service Tax	107	6.4 Accounting Treatment	142
5.13 Introduction	107	6.4.1 Maintenance of Separate Accounting Book	142
5.13.1 Features of Service Tax	107	6.4.2 Maintenance of Accounting Books by one Venturer	143
5.13.2 Basic Terminology	107	6.4.3 Maintenance of Accounting Book by all Venturers	144
5.13.3 Setup	108	6.4.3.1 Each venturer gets the complete information from other venture on regular interval	145
5.13.3.1 Company Creation	108	6.4.3.2 Memorandum Joint Venture Method of Accounting	146
5.13.4 Configuration of Service Tax in the Company Level	108	Key Takeaways	147
5.13.5 Configuration of Service Tax in the Ledger Level	111	Practice Exercises	147
5.13.6 Configuration of Service Tax in the Group Level	112	Section A: Review Questions	147
5.13.7 Input Credit Adjustment	115	Section B: Multiple Choice Questions	147
5.13.8 Payment of Service Tax to the Government	117	Bank Reconciliation	148
5.13.9 Service Tax Report	118	6.5 Introduction	148
Getting Started with Tax Deducted at Source (TDS)	119	6.6 Meaning	148
5.14 Introduction	119	6.7 Causes of Difference in Company Cash Book and Bank Passbook	148
5.14.1 Basic Concepts of TDS	119	6.8 How to Prepare a Bank Reconciliation Statement	149
5.14.2 TDS in Tally.ERP 9	119	6.8.1 Using Bank Balance as per Company Cash Book Method	149
5.14.3 Setup	120	6.8.1.1 Illustration	149
5.14.3.1 Activation	120	6.8.2 Using Cash Balance as per Bank Pass Book	149
5.14.4 TDS Statutory Masters	121	6.8.2.1 Illustration	150
5.14.5 Illustration: Configuring TDS at Group Level	122	6.8.3 Using Overdraft Balance as per Company Cash Book Method	150
5.14.5.1 Recording Transactions	124	6.8.3.1 Illustration	150
5.14.6 Illustration: Configuring TDS at Ledger Level	125	6.8.4 Using Overdraft Balance as per Bank Pass Book Method	150
5.14.7 Making Payment to Government	128	6.8.4.1 Illustration	151
5.14.8 TDS Reports	129	Practice Exercises	151
Advanced Features of Tally.ERP 9	131		
5.15 E-Mailing in Tally.ERP 9	131		
5.15.1 E-Mailing a Report	131		

Accounting for Consignment	152	7.3.2.1 Debtors System	168
6.9 Accounting for Consignment	152	7.3.2.2 Stock and Debtors System	171
6.9.1 Features of Consignment	152	7.3.2.3 Final Account System	173
6.9.2 Difference between a Sale and a Consignment	152	7.3.2.4 Wholesale Branch System	174
6.9.3 Important Terms in a Consignment Transaction	152	7.3.3 Independent Branches	175
6.2.4 Accounting Treatment – Consigner's Books of Account	154	7.3.3.1 Reconciliation Entries	175
6.2.4.1 Valuation of Unsold Stock	155	7.3.3.2 Adjustment Entries	176
6.2.4.2 Loss of Stock	155	7.3.3.3 Incorporation/Consolidation of Branch Trial Balance in Head Office Book	176
6.2.5 Accounting Treatment – Consignee's Books of Account	156	Key Takeaways	180
Key Takeaways	157	Practice Exercises	180
Practice Exercises	157	Section A: Review Questions	180
Section A: Review Questions	157	Section B: Multiple Choice Questions	180
Section B: Multiple Choice Questions	157	Section C: Practical Questions	181
Section C: Practical Questions	157	Chapter 8: GST	182
Hire Purchase and Instalment	158	8.1 Introduction	182
6.1 Introduction	158	8.2 What is GST?	182
6.2 Insights	158	8.2.1 Dual Concept GST	182
6.3 Agreement Terms and Contents	158	8.3 Why GST	182
6.3.1 Aspects	158	8.4 Structure of GST	182
6.4 Depreciation Charge on Assets Purchased on Hire Purchase	159	8.5 Taxes Subsumed under GST	183
6.5 Computation of Hire Purchase Price	159	8.6 Registration	183
6.6 Interest Calculation on Hire Purchase Goods	159	8.6.1 Registration Threshold Limit	183
6.6.1 Computation of Interest and Closing Balance without knowing Principal Factor	159	8.6.2 Existing Dealers Registration	183
6.6.1.1 Illustration	159	8.7 Composition Tax Payer	183
6.6.2 Computation of Interest and Closing Balance with knowing Principal Factor	159	8.8 Supply of Goods and Services	184
6.6.2.1 Illustration	160	8.9 Concept of Mixed and Composite Supply	184
6.7 Full Cash Price Method	160	8.9.1 Mixed Supply	184
6.7.1 Accounting Journal Entries	160	8.9.2 Composite Supply	184
6.8 Illustration	160	8.10 Place of Supply	184
6.9 Default and Repossession	162	8.10.1 Intrastate Supply	184
6.9.1 Accounting Treatment for Repossession	162	8.11 Time of Supply of Goods and Services	185
6.9.2 Illustration – Complete Repossession	163	8.11.1 Forward Charge on Supply of Goods	185
6.9.3 Illustration – Partial Repossession	164	8.12 Value of Supply	185
Practice Exercises	165	8.13 Invoicing	186
Multiple Choice Questions	166	8.14 Input Tax Credit Claim	186
Review Questions	166	8.14.1 Input Tax Credit Set Off	186
Chapter 7: Accounting for Inland Branches	167	8.15 Returns	186
7.1 Introduction	167	8.15.1 Regular Dealer	186
7.2 Purpose of Branch Accounting	167	8.16 Transition to GST	187
7.3 Types of Branches	167	8.16.1 Closing Balance of Input Tax Credit	187
7.3.1 Dependent Branches	167	8.16.2 Unavailed Cenvat and Vat Credit on Capital Goods	187
7.3.2 System of Accounting for Dependent Branches	167	8.16.3 Availing the Input Credit Held in Closing Stock	187
		8.16.4 Goods Returned to the Place of Business on or after Implementation of GST	188

c) Course Report

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's
SHRI DHOKESHWAR COLLEGE,
TAKALI DHOKESHWAR

Tal :-Parner, Dist. :- Ahmednagar. 414304.
☎(Off.): 02488- 282414 (Fax) 02488-282800

NAAC ACCREDITED "B"GRADE

Tally ERP-9 (Financial Accounting) Certificate Course Report 2018-19

Shri Dhokeshwar College, Takali Dhokeshwar started Tally ERP 9 (Financial Accounting) certificate course in Department of Commerce on January 19, 2019 in the academic year 2018-19. The duration of the said course was 3 months (150 hours) and 50 students from first, second and third year of commerce department participated in it.

To start the said course tie up with Tally Education Pvt. Ltd, Bangalore was done. The course was facilitated through the said company and the teaching was done by Prof. Anjali Pandule, Prof. Savita Pingat and Prof. Rohini Mhase. In the said course, the students were taught about company creation, voucher entries, report generation, profit and loss account and balance sheet. The course gave the students an insight into the processes of Account writing in Tally software.

One day seminar by Tally Education Pvt. Ltd. was organized and Mr. Sameer Tagare (Regional manager HR Department Tally Education Pvt. Ltd. Pune) guided the Students. He also made aware about benefits of Tally course, job opportunities and the job portal of Tally software.

PRINCIPAL

Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

d) Certificate

Certificate of Merit

This certificate is awarded to
Date Rutuja Shivaji
for successfully completing
Financial Accounting using Tally
and securing Grade A

Place of Issue: Bengaluru
Date Certified: 03-Sep-2019
Release: 6.4

Manish Chowdhary
Chief Executive Officer
Tally Education Pvt. Ltd.

Certificate No: 903166209
Institute Name
Shri Dhokeshwar College

Tally Education Pvt. Ltd., a group company of Tally Solutions Pvt. Ltd., is the only entity authorised to issue certifications on Tally.
This certificate can be verified at www.tallyeducation.com

2. Communication Skills in English

a) Student List

AHMEDNAGAR JILHA MARATHA VIDYA PRASARAK SAMAJ, AHMEDNAGAR

SHRI DHOKESHWAR COLLEGE
TAKALI DHOKESHWAR

Page 1 of 1

Head Wise Misc Receipts Detail										
Date: 01/06/2018 to 31/05/2019										
Division Type: GRANT										
Sr. No.	Person's Name	For A.Y.	Receipt Type	Receipt No.	Bank Rcpt./DD No.	Receipt Date	Amount Received	Cell No.	Narration	
1	KEDARI POOJA BHAUSAHEB	2018	MO	362		14/09/2018	100			
2	WALUNJ SUVARNA MACHHINDRA	2018	MO	364		14/09/2018	100			
3	SHAIKH ASMA NAJIR	2018	MO	365		14/09/2018	100			
4	SATHE ATUL BABASAHEB	2018	MO	518		06/02/2019	100			
5	LAGAD MEGHA JALINDAR	2018	MO	524		12/02/2019	100			
6	SHINDE ANITA HARIBHAU	2018	MO	525		13/02/2019	100			
7	GANDHI DIVYA MANIKCHAND	2018	MM	653		09/03/2019	100	9970921081		
8	PAWAR SHUBHANGI GANPAT	2018	MM	654		09/03/2019	100	8600821278		
9	BHAND SWAPNIL MARUTI	2018	MM	694		14/03/2019	100	7887749995		
10	SHINDE SWAPNIL DEVRAM	2018	MM	735		18/03/2019	100	9527445963		
Total 10 records							1000			

Copyright © 1998 VRIDDHI Software Solutions Pvt. Ltd. Printed On: 25/02/2020 09:22:17AM

AHMEDNAGAR JILHA MARATHA VIDYA PRASARAK SAMAJ, AHMEDNAGAR

SHRI DHOKESHWAR COLLEGE
TAKALI DHOKESHWAR

Page 1 of 1

Head Wise Misc Receipts Detail										
Date: 01/06/2018 to 31/05/2019										
Division Type: NON-GRAN										
Sr. No.	Person's Name	For A.Y.	Receipt Type	Receipt No.	Bank Rcpt./DD No.	Receipt Date	Amount Received	Cell No.	Narration	
1	JAGTAP ARTI	2018	MO	930		28/12/2018	100			
2	MURUDE SHUKLA	2018	MO	931		28/12/2018	100			
3	AHER RUTUJA	2018	MO	932		28/12/2018	100			
4	GHOLAP SUJATA	2018	MO	933		28/12/2018	100			
5	RAJDEV SURYKANT	2018	MO	934		28/12/2018	100			
Total 5 records							500			

b) Syllabus

Certificate Course in Communication Skills in English 2018- 19

ABOUT THE COURSE:

English is a lingua franca of the world. Rural students despite having sufficient subject knowledge lag behind their urban counterparts in their career opportunities due to lack of communication skills in English. Keeping this in mind, this course was designed to ensure that the graduates possess sufficient knowledge and skills in English for their career advancement in public and private sectors in general and self-employment in particular. The syllabi is prepared by the college on its own keeping in view the subject specific academic needs and market requirements.

COURSE OBJECTIVES:

- To enhance the learner's communication skills by giving adequate exposure in LSRW listening, speaking, reading and writing skills.
- To help the learners recognize and operate in various styles and registers in English.
- To help the learner get rid of his present flaws and mistakes in pronunciation and grammar.
- To sensitize the learners in writing effective emails, letters, applications, CVs.
- To build up the learners confidence in oral and interpersonal communication in English in different situations.

LEARNING OUTCOMES:

At the completion of the course the learner will be able to:

1. Develop vocabulary and improve accuracy in grammar
2. Speaking with right pronunciation
3. Improve LSRW- listening, speaking, reading and writing skills. demonstrate positive group communication exchanges.
4. Speak with more confidence and listen carefully to build rapport

STRUCTURE OF THE COURSE:

- **No of Seats:** 15-20
- **Duration:** 30 Hrs
- **Eligibility:** HSC or equivalent
- **Timings:** Two days a week. Two hours a day (11 am - 1 pm)
- **Venue:** Department of English
- **Fee:** Rs 100/-
- **Coordinator:** Hemant Gaikwad, Cell: 9423463287

PEDAGOGY:

1. ICT based Interactive and learner oriented Classroom teaching.
2. Practice in listening and understanding of the language through recorded texts in different situations and viewing audio-visuals.
3. Encouraging students to speak more and more on the topics of day-to-day-use.
4. Group discussion, role playing.

SYLLABUS:

Speaking:

- Varieties of English
- Common errors in English usage
- Greetings
- Describing a situation / theme / surroundings / appearance/people / place
- Narrating incidents, stories
- Preparation of Group Discussions
- Mock interviews
- Meeting presentations
- Debates
- Speeches
- Addressing the public
- Extempore
- Telephonic conversation;
- Casual and formal conversation

Writing :

- Writing formal letters
- Writing e mails
- Writing application for job
- Résumé / CV writing
- Interpretation of maps, charts, graphs
- Different Parts of official correspondence
- Writing narrations of an event or happening

-*****

c) Course Report

Report on Communication Skills in English Certificate Course (2018-19)

The Department of English had introduced Communication Skills in English Certificate Course in the academic year 2018-2019. The key theme behind introducing this course was to provide an advanced knowledge and career opportunities to the college students while pursuing their degree.

This course has developed students 'creativity in innovative writings, increased their vocabulary strength and has developed has their personality.

The duration of this course was 3 months (90 days). Total 15 students had enrolled for this course, and they had completed this course successfully.

PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Pamer, Dist. Ahmednagar

अहमदनगर जिल्हा मराठा विद्या प्रसारक समाजाचे

श्री ढोकेश्वर कॉलेज, टाकळी ढोकेश्वर

ता.पारनेर, जि. अहमदनगर - ४१४३०४

प्रमाणपत्र

श्री. / कु. शेरव अस्मा नजीर वर्ग T.P.B.A.

यांनी/हिने श्री ढोकेश्वर कॉलेज, टाकळी ढोकेश्वर यांनी शैक्षणिक वर्ष २०१८-२०१९ मध्ये आयोजित केलेला

संज्ञापन इंग्रजी प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम पुर्ण केल्याबद्दल सदर प्रमाणपत्र

सन्मानपूर्वक प्रदान करण्यात येत आहे.

समन्वयक

डॉ. एल. एस. मतकर
प्राचार्य

3. Political Journalism

a) Student List

AHMEDNAGAR JILHA MARATHA VIDYA PRASARAK SAMAJ, AHMEDNAGAR
SHRI DHOKESHWAR COLLEGE
 TAKALI DHOKESHWAR

Head Wise Misc Receipts Detail

Page 1 of 2

Fee Head: JOURNALISM

Date: 01/06/2018 to 05/01/2019

Division Type: GRANT

Sr. No.	Person's Name	For A.Y.	Receipt Type	Receipt No.	Bank Rcpt./DD No.	Receipt Date	Amount Received	Narration
1	BHAGAT CHAITANYA PANDURANG	2018	MO	328	0	29/08/2018	200	
2	SARODE SUMEDH DATTATRAY	2018	MO	342	0	04/09/2018	200	
3	DATE SANKET DATTATRAY	2018	MO	344	0	06/09/2018	200	
4	ZAWARE MANASVI BALASAHEB	2018	MO	346	0	07/09/2018	200	
5	DHARAM PRIYANKA MATHAJI	2018	MO	383	0	17/09/2018	200	
6	SHENDAGE SATISH ZUMBER	2018	MO	384	0	17/09/2018	200	
7	GAGARE SURUCHI DIPAK	2018	MO	393	0	17/09/2018	200	
8	PAWAR SANDIP SUNIL	2018	MO	400	0	18/09/2018	200	
9	THUBE SANKET NAMDEV	2018	MO	405	0	19/09/2018	200	
10	DHEKALE Sampat Sadu	2018	MO	415	0	20/09/2018	200	
11	JADHAV PRIYANKA AMBADAS	2018	MO	417	0	20/09/2018	200	
12	DAREKAR NILESH KHANDU	2018	MO	420	0	20/09/2018	200	
13	KSHIRSAGR SAGAR CHANDRASHEKHAR	2018	MO	421	0	20/09/2018	200	
14	GAWALI RAJU Sampat	2018	MO	422	0	21/09/2018	200	
15	KASBE VARDHMAN NAMDEV	2018	MO	426	0	21/09/2018	200	
16	JEJURKAR MANGESH DAULAT	2018	MO	428	0	21/09/2018	200	
17	GHANDAT BHAVESH RAMESH	2018	MO	429	0	21/09/2018	200	
18	ZAWARE ASHWINI BHASKAR	2018	MO	432	0	21/09/2018	200	
19	THUBE MAYUR BABAJI	2018	MM	435	0	22/09/2018	200	
20	KEDAR GANESH BHAU	2018	MO	439	0	24/09/2018	200	
21	UNDE SWATI ZUMBAR	2018	MO	442	0	25/09/2018	200	
22	GHODAKE MALHARI MARTAND	2018	MO	445	0	26/09/2018	200	

Copyright © 1998 VRIDDHI Software Solutions Pvt. Ltd. Printed On: 05/01/2019 01:54:54PM

Head Wise Misc Receipts Detail

Page 2 of 2

Sr. No.	Person's Name	For A.Y.	Receipt Type	Receipt No.	Bank Rcpt./DD No.	Receipt Date	Amount Received	Narration
23	AROTE AKSHAY BANSI	2018	MO	450	0	01/10/2018	200	
24	GUNJAL RESHMA SHIVAJI	2018	MO	453	0	03/10/2018	200	
							4800	
Total 24 records								

AHMEDNAGAR JILHA MARATHA VIDYA PRASARAK SAMAJ, AHMEDNAGAR

SHRI DHOKESHWAR COLLEGE
TAKALI DHOKESHWAR

Head Wise Misc Receipts Detail

Page 1 of 1

Fee Head: JOURNALISM

Date: 01/06/2018 to 05/01/2019

Division Type: NON-GRAN

Sr. No.	Person's Name	For A.Y.	Receipt Type	Receipt No.	Bank Rcpt./DD No.	Receipt Date	Amount Received	Narration
1	JAMBHALKAR SHIVRAJ APPASAHEB	2018	MO	716	0	01/09/2018	200	
2	SHINDE SUNANDA VITTHAL	2018	MO	776	0	06/09/2018	200	
							400	
Total 2 records								

b) Syllabus

अहमदनगर जिल्हा मराठा विधा प्रसारक समाजाचे

श्री ढोकेश्वर कॉलेज, टाकळी ढोकेश्वर

राज्यशास्त्र विभाग

राजकीय पत्रकारिता प्रमाणपत्र कोर्स

प्रस्तावना

संसदीय लोकशाही शासन व्यवस्थेत समाज घटक हा मध्यवर्ती असतो. समाज्याचे प्रतिनिधित्व पक्षीय राजकारणातून साकारत असल्याने लोकशाही आणि राजकरण यांचा अनन्य संबध असतो. या संबधाला प्रभावित करण्यासाठी माहिती, ज्ञान, मूल्ये आणि विचार उपयुक्त ठरतात. म्हणून सर्वव्यापी प्रतिनिधित्वाचा दावा करण्यासाठी माहिती संकलित करणे अत्यावशक असते. तथापि माहिती मिळवणे हा माणसाचा जन्मसिद्ध अधिकार आहे. ही माहिती प्राप्त करण्याचे साधन पत्रकारीता असल्याने लोकशाहीच्या यशस्वीतेसाठी तो एक महत्वाचा घटक आहे. म्हणून समाज आणि लोकशाहीचे मूल्ये यांच्यात सुसंवाद वाढवणारा पत्रकार हा दुवा ठरतो. समकालीन काळातील महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या सुप्त गुणांना वाव मिळावा, त्यांची उपक्रमशीलता विकसित व्हावी पदवीचे शिक्षण घेत असतांनाच व्यवसायाभिमुख आणि रोजगाराच्या संधी उपलब्ध व्हाव्यात यादृष्टीने, राजकीय पत्रकारिता प्रमाणपत्र कोर्स, राज्यशास्त्र विभागाच्या वतीने या शैक्षणिक वर्षा पासून सुरु करण्यात येत आहे.

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे

वाढती संसूचन आणि प्रसार माध्यमे ही अत्यंत महत्वाची ठरू पाहत असून संबंध मानवी समाजाची ती आज निकडीची गरज बनली आहेत. त्यामुळे या क्षेत्राचा मोठा विस्तार झालेला असल्याने येथे रोजगाराच्या विपुल संधी तरुणांसाठी उपलब्ध आहेत. पत्रकारितेची तोंड ओळख करून घेण्यासाठी आणि लेखनाची मुलभूत कौशल्ये विकसित करण्यासाठी हा कोर्स सुरु करण्याचा आमचा हेतू आहे. सदर प्रमाणपत्र कोर्सचा उद्देश विद्यार्थी विकास केंद्रित असून, या अभ्यासक्रमाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना पत्रकारितेतील मान्यवरांचे मार्गदर्शन आणि प्रात्यक्षिक उपक्रमावर भर देण्याचे नियोजित उद्दिष्ट ठेवलेले आहेत तसेच कोणत्याही शाखेचा विद्यार्थी या कोर्सला प्रवेश घेऊ शकतो त्यानुसार पुढीलप्रमाणे आमचे उद्देश आहेत.

१ विद्यार्थ्यांना पत्र व्यवसायाचे ऐतिहासिक महत्त्व समजावून देणे.

२. गेल्या दीड शतकाकील वृत्तपत्रीय जगतातील घडामोडीची विवेचनात्मक माहिती देणे.
३. महाराष्ट्र राज्यातील पत्रकारितेची वाढ आणि विकास ग्रामीण, शहरी, साखळी वृत्तपत्रे (बहुआवृत्ती) दैनिक, साप्ताहिक, पाक्षिक, मासिक, वार्षिक, दिवाळी अंक इत्यादींचा अभ्यास करणे
४. भारताची स्वातंत्र्य चळवळ आणि संयुक्त महाराष्ट्र आंदोलन यातील पत्रकारितेच्या भूमिकेचा अभ्यास करणे.
५. भारतातील वृत्तपत्रांची वाढ. विकास आणि वृत्तपत्र व्यवसायाची सद्यस्थिती या विषयी माहिती घेणे

अभ्यासक्रम कालावधी

सहा महिने, अभ्यासवर्ग आठवडयातून दोन दिवस

वेळ :- सकाळी ८:३० ते. ०१: ३०

शिक्षणाचे माध्यम :- मराठी

शुल्क

अभ्यासक्रम प्रवेश शुल्क रू/२०० .

त्याच बरोबर प्रशिक्षण सहल व इतर प्रवासा निमित्त वेळोवेळी होणारा खर्च विद्यार्थ्यांना करावा लागेल. तसेच नोटस् व इतर शैक्षणिक कागदपत्राच्या झेरॉक्स प्रती सवलतीच्या दरात उपलब्ध केल्या जातील.

अभ्यासक्रम

अ.क्र.	प्रकरणाचे नाव	एकूण तास
१.	पत्रकारितेची सैद्धांतिक पार्श्वभूमी: सविधान आणि पत्रकारितेची मूल्यव्यवस्था	५ तास
२.	पत्रकारिता:राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय मूलतत्वे, व्यवसायाचे स्वरूप व सध्यस्थिती	५ तास
३.	संपादन व वृत्तपत्रीय लेखन	५ तास
४.	बातमीदारी	५ तास
५.	न्यू मिडिया व प्रात्यक्षिके:युटूब,फेसबुक,ट्यूटर इत्यादी	५ तास
६.	जनसंपर्क व जाहिरात	५ तास
७.	प्रकल्प अहवाल	५ तास
८.	एकूण	३५ तास

c)
d)

भविष्यातील संधी

१. मुद्रित आणि इलेक्ट्रॉनिक प्रसार माध्यमांमध्ये रोजगाराच्या संधी
२. विविध राजकीय पक्षांचे नेते व कार्यकर्ते तसेच सामाजिक कार्यकर्ते यांचे माध्यमे सल्लागार म्हणून नियुक्ती
३. स्वतंत्रपणे माध्यमे व्यावसायाची उभारणी करण्याची संधी

विभाग प्रमुख

प्राचार्य
श्री. दत्तेश्वर कॉलेज
कोल्हापूर, ता. पारनेर, जि. अ.नगर

c) Course Report

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's
SHRI DHOKESHWAR COLLEGE,
TAKALI DHOKESHWAR

Tal :-Parner, Dist. :- Ahmednagar. 414304.

☎(Off.): 02488- 282414 (Fax) 02488-282800

NAAC ACCREDITED "B"GRADE

Report on Political Journalism Certificate Course 2018-19

Political Journalism Certificate Course has been launched from the academic year 2018-2019 by the Department of Political Science to provide professional and employable opportunities to college students while pursuing their degree. The said certificate course was inaugurated on 27th August 2018 and for this inauguration program the Honorable President of Ahmednagar District Maratha Vidya Prasarak Samaj Sansthan Hon. Nandkumar Zawre Patil, Chief Trustee Hon. Sitaramji Khilari Sir and Senior Media Specialist of Maharashtra Prof. Dr. Jaydev dole, Resident Editor of Lokmat Newspaper Hon. Mr. Sudhir Lanke and Principal Dr. Sridhar Jadhav dignitaries were present. On this occasion, Prof. Dr. Jayadev dole expressed his opinion that journalism had helped to increase the communication between common citizens, farmers, laborers, womens and the established system. The President of the Institute, Nandkumar Zawre Patil, congratulated the Department of Political Science and the College for starting this certificate course.

PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

a) Certificate

अहमदनगर जिल्हा मराठा विद्या प्रसारक समाजाचे

श्री ढोकेश्वर कॉलेज, ढाकळी ढोकेश्वर

ता.पारनेर, जि. अहमदनगर - ४१४३०४

प्रमाणपत्र

श्री. / कु. शिंदे सुनंदा विठ्ठल वर्ग डी.वाय.बी. काम.

यांनी/हिने श्री ढोकेश्वर कॉलेज, ढाकळी ढोकेश्वर यांनी शैक्षणिक वर्ष २०१८ -२०१९ मध्ये आयोजित केलेला

राजकिय पत्रकारीता प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम पुर्ण केल्याबद्दल सदर प्रमाणपत्र

सन्मानपूर्वक प्रदान करण्यात येत आहे.

Guh
समन्वयक

malz
डॉ.एल.एस.मतकर
प्राचार्य

4. Travel Tourism
a) Student List

AHMEDNAGAR JILHA MARATHA VIDYA PRASARAK SAMAJ, AHMEDNAGAR
SHRI DHOKESHWAR COLLEGE
TAKALI DHOKESHWAR

Page 1 of 2

Fee Head: Travel & Touris

Head Wise Misc Receipts Detail
Date: 01/06/2018 to 31/05/2019

Division Type: GRANT

Sr. No.	Person's Name	For A.Y.	Receipt Type	Receipt No.	Bank Challan	Bank Rcpt./DD No.	Receipt Date	Amount Received	Cell No.	Narration
1	BHAGAT CHAITANYA PANDURANG	2018	MO	328			29/08/2018	200		
2	SARODE SUMEDH DATTATRAY	2018	MO	342			04/09/2018	200		
3	DATE SANKET DATTATRAY	2018	MO	344			06/09/2018	200		
4	ZAWARE MANASVI BALASAHEB	2018	MO	346			07/09/2018	200		
5	DHARAM PRIYANKA MATHAJI	2018	MO	383			17/09/2018	200		
6	SHENDAGE SATISH ZUMBER	2018	MO	384			17/09/2018	200		
7	GAGARE SURUCHI DIPAK	2018	MO	393			17/09/2018	200		
8	PAWAR SANDIP SUNIL	2018	MO	400			18/09/2018	200		
9	THUBE SANKET NAMDEV	2018	MO	405			19/09/2018	200		
10	DHEKALE SAMPAT SADU	2018	MO	415			20/09/2018	200		
11	JADHAV PRIYANKA AMBADAS	2018	MO	417			20/09/2018	200		
12	DAREKAR NILESH KHANDU	2018	MO	420			20/09/2018	200		
13	KSHIRSAGR SAGAR CHANDRASHEKHAR	2018	MO	421			20/09/2018	200		
14	GAWALI RAJU SAMPAT	2018	MO	422			21/09/2018	200		
15	KASBE VARDHMAN NAMDEV	2018	MO	426			21/09/2018	200		
16	JEJURKAR MANGESH DAULAT	2018	MO	428			21/09/2018	200		
17	GHANDAT BHAVESH RAMESH	2018	MO	429			21/09/2018	200		
18	ZAWARE ASHWINI BHASKAR	2018	MO	432			21/09/2018	200		
19	THUBE MAYUR BABAJI	2018	MM	435			22/09/2018	200	8080801815	
20	KEDAR GANESH BHAU	2018	MO	439			24/09/2018	200		
21	UNDE SWATI ZUMBAR	2018	MO	442			25/09/2018	200		
22	GHODAKE MALHARI MARTAND	2018	MO	445			26/09/2018	200		

Copyright © 1998 VRIDDHI Software Solutions Pvt. Ltd. Printed On: 03/11/2022 09:45:58AM

Page 2 of 2

Sr. No.	Person's Name	For A.Y.	Receipt Type	Receipt No.	Bank Challan	Bank Rcpt./DD No.	Receipt Date	Amount Received	Cell No.	Narration
23	AROTE AKSHAY BANSI	2018	MO	450			01/10/2018	200		
24	GUNJAL RESHMA SHIVAJI	2018	MO	453			03/10/2018	200		
Total 24 records								4800		

b) Syllabus

SYLLABUS

Paper- I Theory (Total-50 L)

1. Introduction to Travel and Tourism. (06 L)
Definition, nature and scope of travel and tourism.
2. Importance of travel and tourism (08 L)
 - Tourism as economic activity
 - Problems of travel and tourism
 - Historical background and development process of tourist center
3. Travel terminology (08 L)
Recreation and Desire, Location, Accommodation, Transportation, Accessibility, Amenities, Attraction, Climate
4. Role of transport in tourism (08 L)
Roadways, Railways, Airways, Waterways
5. Types of tourism (08 L)
6. Factor's influencing on travel and tourism. (12 L)
 - choice of transport
 - Types of tourist
 - Availability of means of transport
 - Cost of transport
 - Efficiency levels
 - Frequency and carrying capacity
 - Travel time incentives offered

Paper-II Practical (Total- 30 L)

1. Map definition and classification. (02 L)
2. Elements of map use in Survey of India(SOI) (03 L)
3. Introduction to National and World atlases. (03 L)
4. Reading of tourist city maps. (03 L)
5. Filling the blank of the map-Tahsil, Districts, States, India &World. (02 L)
6. Time Table Reading of travel mode. (03 L)
7. To study some travel agency & its, role, nature and work. (03 L)
8. Passport, visa, travelers cheques, Ticket Reservation. (03 L)
9. Conversions of currencies of major countries in Rupees. (02 L)
10. Study of latest modes of communication. (03 L)
11. MTDC, ITDC Website. (03 L)

List of Reference Book

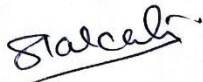
Sr. No.	Name of Book	Writers
01.	Tourism Development	A.K. Bhatiya
02.	Tourism & Economic Development	Kumar Nirmal
03.	Internet & Kalparikash	Apate Mohan
04.	Internet for every one	Lean Mathews
05.	An Introduction travel and tourism	Seth Pemnath
06.	Tourism in India	Gupta V.K.
07.	Tourism in India	Singh Parandeeep
08.	Rashtriya Atlas	Dr.S.N.Kulkarni
09.	Tourism today- An Indian	Maneet Kumar
10.	Tourism Devlopment	Doglas P.
11.	Aerial Stereo autograph	Harold R.R.
12.	Aerial Stereo Studies	Dr.Robert Boyer
13.	Hand book of travel tourism	
14.	Time table booklet(Air ,Rail,Bus Stand,Seaport)	
15.	पर्यटनाकडून व्यवसायाकडे	डॉ.घारपुरे
16.	पर्यटन काल आणि आज	डॉ. सारंग

List of Equipments & Tools:

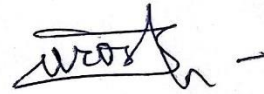
Sr. No.	Equipments
01.	Tourist City Maps
02.	Overhead Projector
03.	Digital Camera
04.	Imported Binocular
05.	Geographical Outline Maps
06.	Mobile Board
07.	Exhibition Display System
08.	Toposheet
09.	Audio Video CD

Scheme of Examination:

- There will be combine examination for theory and practical
- Duration of exam paper three hours
- Format of Question paper
- Multiple choice question 50 items -01 marks each
- Short answer type question 05 items- 04 marks each
- Practical and oral 30 marks
- Total marks of exam -100

Coordinator

Head

Department of Geography

PRINCIPAL

Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

c) Course Report

Report

Date-10/04/2019

Travel & Tourism certificate course

From the academic year 2018-19, **Travel & Tourism certificate course** was started under Geography Department for students of all classes in the college. A report on that reference....

In the academic year 2018-19, it was implemented at the college level under the Department of Geography. A total of 24 students participated in it by paying the entry fee. The professors of the department guided the participating students with information about regional, national and international tourist destinations as well as employment opportunities available in the field of travel and tourism, and tourism management etc. After the completion of the course duration, the students were given a certificate by taking the exam. Prof. Kokate S.B. worked first as the course coordinator.

S.B. Kokate

Course coordinator

Kokate S.B.

[Signature]
PRINCIPAL
Shri. Dhokeshwar College
Takali Dhokeshwar
Tal. Parner, Dist. Ahmednagar

d) Certificate

अहमदनगर जिल्हा मराठा विद्या प्रसारक समाजाचे

श्री ढोकेश्वर कॉलेज, टाकळी ढोकेश्वर

ता.पारनेर, जि. अहमदनगर - ४१४३०४

प्रमाणपत्र

श्री. / कु. डाडवुळ स्वाती बाळासाहेब वर्ग टी. वाच. बी.ए.
यांनी/हिने श्री ढोकेश्वर कॉलेज, टाकळी ढोकेश्वर यांनी शैक्षणिक वर्ष २०१८ - २०१९ मध्ये आयोजित केलेला
२०६७ डॉ. दरीस्रम प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम पुर्ण केल्याबद्दल सदर प्रमाणपत्र
सन्मानपूर्वक प्रदान करण्यात येत आहे.

Swal
समन्वयक

Swal
डॉ. एल. एस. मतकर
प्राचार्य